No. 2576 Zaterdag 10 Juni 1933 50ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Tel. 47
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Katholieke Radio-Omroep

DE K. R. O. OP DEN PHOHI-ZENDER

WEKELIJKSCH PROGRAM VOOR DE MISSIES

Den 24en Juni a. s. zal de K. R. O. (Katholieke Radio Omroep) via den Phohi-kortegolfzender zijn eerste programma geven, speciaal bestemd voor Nederlandsche Missionarissen in de Missiegebieden over de geheele wereld. En het ligt in het voornemen, om daarna elke week een dergelijk programma te verzorgen, zoodat de Nederlandsche Priesters en Religieuzen in de gelegenheid worden gesteld om voortaan één uur per week het contact met het Moederland te onderhouden. Want de samenstelling van deze uitzendingen wordt zóó gekozen, dat behalve actueele mededeelingen van belang voor de Missionarissen, een samenvatting zal worden geboden van de voornaamste gebeurtenissen op godsdienstig en maatschappelijk gebied in Nederland en daarbuiten, terwijl ter afwisseling een met zorg gekozen muzikaal programma zal worden ingelascht.

Vanzelfsprekend is dit nog slechts een onvolledige omschrijving van het karakter der uitzendingen aan den vooravond van de eerste; immers de toekomstmogelijkheden, welke hier liggen opgestapeld zouden slechts vergelijkenderwijze kunnen worden afgemeten naar de geschiedenis van den K. R. O. in Nederland, sedert de zevenjarige periode van zijn bestaan.

Denkt men zich n.l. een oogenblik terug in den tijd, toen een K. R. O. [illegible] beginnen [illegible] van deze omroep op dit oogenblik, dan kan men slechts bewondering hebben voor het krachtige vertrouwen van den pionier, die alles visionair overzag. doch, slechts begrepen door weinigen zijner tijdgenooten, pas veel later in deze overtuigde en even enthousiaste medestanders vond. Zeven jaren geleden kon in Nederland niet geheel worden overzien, wat er op gebied van radio-uitzending met name in haar uitwerking kon worden bereikt.

En zoo ook hier, staande voor de eerste uitzending, bestemd voor de Missies, is het bij het vele enthousiasme, dat het durvende plan van den K. R. O. reeds ontmoette, onmogelijk te bevroeden, wat hieruit aan ontzaggelijk goeds kan groeien voor hen, die terwille van anderen Vader en familie verlieten, doch die op deze wijze thans in de gelegenheid zijn gekomen, de relatie met Nederland te hernieuwen en te onderhouden.

Men kan over de waarde van radio-uitzendingen, bestemd voor de verre landen, waarin de missiegebieden gelegen zijn, verschillend oordeelen, maar, wanneer er voor de Moskouzenders alles aan gelegen is, om de stem van Rusland in die landen te laten weerklinken, dan moge daaruit toch reeds worden afgeleid, dat de waardeering veel minder problematisch is, dan wellicht velen vermoeden. Immers door dit directe en herhaalde contact met het Moederland zal ook de Missionnaris op de hoogte kunnen blijven van de „histoire contemporaine", waardoor hij gemakkelijker in de gelegenheid is zijn kennis, op andere wijze door het bestuur en correspondentie aangevuld, te stellen als een krachtig tegenwicht o.m. tegen de verkeerde invloeden, welke uitgaan van de zenders der Sovjet-Unie.

In elk geval moet het een onwaardeerbare goedheid van de Voorzienigheid worden geacht, dat het land, hetwelk de meeste Missionarissen levert aan de wereld, dat ook als eenige onder de staten beschikt over een eigen Katholieken Radio-omroep, thans het eerste zijn zal om ook de modernste aller publicatie-middelen in dienst te mogen stellen van de Missie, van de bevordering der Missie-actie en van den Missionaris zelf, die aldus uit zijn isolement wordt verlost.

Uiteraard kon nog niet aan alles worden gedacht, ofschoon veel reeds onder de aandacht is gekomen. Zoo o.m. het feit, dat nog niet elke Missionaris de beschikking heeft over geschikt radio-ontvangtoestel. Maar ook hier hoopt de K. R. O. binnen niet al te langen tijd zijn bemiddeling te kunnen verleenen en van voorlichting te dienen, om in het bestaande tekort te helpen voorzien.

Het karakter en de indeeling der programma's welke voorloopig worden vastgesteld, zullen wellicht eenige wijziging moeten ondergaan overeenkomstig de wenschen en inzichten der Missionarissen zelf, die ongetwijfeld hun adviezen volgaarne zullen schenken.

Zonder dat de lezer thans reeds alle zend-technische en program-technische details nader behoeft te kennen, is hij aan de hand van deze summaire mededeeling toch in staat te begrijpen, van welk een beteekenis het is, dat op den Nederlandschen wereldzender te Huizen een Katholiek program kan worden geboden, geheel ten dienste van de dappersten en onbaatzuchtigsten onder ons, de Missionarissen.

Onder dit opzicht beschouwde de K.R.O. het dan ook als volledig verantwoord om met deze uitzendingenreeks een begin te maken, al beteekent zulks een uitgave van honderden guldens per uur. De groei van het plan en de verwezenlijking der gestelde idealen zullen uiteraard afhankelijk zijn van den financieelen steun, welke deze in Katholiek Nederland zullen ontmoeten.

De moreele steun is er reeds, want niemand minder dan Z. H. Exc. Mgr. Jansen verleende Zijn hooge goedkeuring aan deze nieuwe onderneming.

Dit plan zal onder Gods Zegen slagen, omdat het moet. En het moet slagen, omdat het kan. Want ten laatste hebben de pioniers van de Katholieke cultuur in de over den aardbol verspreide Missiegebieden er recht op, dat wij hen met alle mogelijke mid- [illegible] zijn.

J. DITO, O. P.

Jaarverslag der West-Indische Kamer over 1932.

Bij den aanvang van dit Verslag is het ons Bestuur een behoefte, met enkele woorden het overlijden te memoreeren van ded Heer Mr. Dr. C. F. SCHOCH.

De Heer Schoch, die van de oprichting der kamer af, Bestuurslid was, werd na het aftreden van den W. D. BARON VAN ASBECK in 1922 tot Voorzitter gekozen, welke functie hij tot in het jaar 1932 bekleedde, toen hij om gezondheidredenen afscheid moest nemen. Vele waren de blijken van groote waardeering en achting die den heengaanden Voorzitter, die zijn leven wijdde aan het welzijn van de Nederlandsche Koloniën, werden betoond. Op zijn reis naar Zuid-Afrika, om herstel van gezondheid, is de Heer SCHOCH overleden.

Met voorbeeldige toewijding heeft hij de belangen van de West-Indische Kamer gediend en de vele daaraan verbonden werkzaamheden verricht.

De Heer SCHOCH had de buitengewone gave een zeer goed bestuurder en tevens een zeer zachtmoedig mensch te zijn. In het zakelijke was hij punctueel. Met zijn geregeld [illegible], zullen wij steeds een dankbare herinnering aan hem en zijn leiding behouden.

In de vergadering van 7 Sept. 1932 werd tot Voorzitter gekozen, Mr. A. VAN TRAA, Hoofddirecteur der Surinaamsche Bank te Amsterdam, vroeger Directeur-Voorzitter dezer bank te Paramaribo en opvolger van Mr. Dr. C. F. SCHOCH in eerstgenoemde functie.

De Heer J. J. C. GAYMANS bedankte als lid van het Bestuur, terwijl door het Hoofdbestuur van de Kon. Ver. „Oost en West", de Heer F. VAN PESKI als gedelegeerde werd aangewezen.

Het Bestuur is dus voor het Vereenigingsjaar als volgt samengesteld: Mr. A. VAN TRAA, *Voorzitter*; J. S. C. KASTELEYN, *Vice-Voorzitter*; W. CLASIE, *Penningmeester*; W. R. CHAMBERS *Secretaris*; C. K. KESLER, *Archivaris*; en de heeren; Prof. Dr. L. P. LE COSQUINO DE BUSSY, G. J. VAN GROL, G. J. W. PUTMAN CRAMER, M. J. C. WEBLE en F. VAN PESKI, zoodat de navolgende lichamen in het Bestuur der Kamer vertegenwoordigd zijn:

De Koninklijke Vereeniging „Koloniaal Instituut"
De Koninklijke Vereeniging „Oost en West"
De Ondernemersraad voor Suriname,
Het Suriname Studie Syndicaat;
De Surinaamsche Bank,
De Surinaamsche Cultuurbank,
Het Bureau voor Handelsinlichtingen.

De moeilijke tijden, die zoowel het Rijk als de overzeesche gebiedsdeelen thans doormaken, vertragen in verschillende opzichten de werkzaamheden onzer Kamer; in de eerste plaats wel doordat tengevolge van vermindering of opzegging van bijdragen, de uiterste zuinigheid in het beheer der geldmiddelen geboden was.

Daarom moest wederom de uitbreiding van het sedert een drietal jaren door den Secretaris, als Directeur van het Bureau voor Handelsinlichtingen, uitgegeven Handelsadresboek tot een algemeen Handboek voor de West-Indische gebiedsdeelen, voorloopig worden uitgesteld. Het Handelsadresboek verscheen derhalve weder in den gewonen vorm, en weer werden talrijke blijken van waardeering daarvoor ontvangen.

Onze hoop blijft bestaan, dat in de naaste toekomst de toestanden zoodanig zullen verbeteren, dat tot een gezamenlijke uitgave, door de West-Indische Kamer en het Bureau voor Handelsinlichtingen, van een algemeen Handboek kan worden overgegaan.

Tevens werd de aandacht gevestigd op de wenschelijkheid tot het inrichten van een tentoonstelling van Nederlandsche producten in Suriname en Curaçao. In het artikel „Surinaamsche brieven" opgenomen in „Neerlandia" wijst een Surinaamsche briefschrijver op, hoe slecht men in Suriname de Hollandsche waren kent, waarbij hij de vraag stelt of de Hollandsche arti- [illegible] woord hierop mede, dat hij het met de wenschelijkheid om de West-Indische markten te veroveren eens is, doch dat het den briefschrijver zeker ontgaan is, wat er in Nederland reeds gedaan wordt om de aandacht van den Nederlandschen handel te vestigen op de mogelijkheid van den uitvoer van Nederlandsche fabrikaten naar Suriname en Curaçao en dat hij niet schijnt te weten, dat verschillende vereenigingen hier te lande zich reeds geruimen tijd tot taak stellen verbeteringen te brengen in de handelsverhoudingen tusschen Nederland en zijn West-Indische gebiedsdeelen.

In een ander artikel wees onze secretaris er op, dat in Engeland niemand minder dan de Prince Van Wales er zich mede belastte om den handel tusschen Engeland en de voornaamste staten van Zuid-Amerika te verlevendigen. Zoo zag men ook het s.s. „Point Ancha" de havens van Midden- en Zuid-Amerika en West-Indië aandoen, teneinde den afzet van de producten der Ver. Staten te stimuleeren. Deze drijvende tentoonstelling brengt de meest verscheidene artikelen naar Zuid-Amerika en West-Indië; artikelen, die ook door Nederland kunnen geleverd worden, zooals blijken zal uit de volgende opsomming: bouwmaterialen, suikerwerken, katoenen goederen, melkproducten, electrische lampen, dakpannen, landbouwmachines enz. enz.

Eenige jaren geleden is er in ons land moeite gedaan eveneens een drijvende tentoonstelling naar Zuid-Amerika en West-Indië te zenden.

Dit plan moest worden opgegeven uit gebrek aan deelneming.

Hoewel het te begrijpen is, dat men thans opziet tegen een dergelijke onderneming, blijft toch de aandacht van het Bestuur voortdurend erop gevestigd, te bevorderen, dat het percentage van den Nederlandschen import in Suriname en Curaçao, dat thans voor verschillende posten onnoodig laag is, verbeterd wordt.

Moest, zooals eerder vermeld werd, de uitgave van een handboek uitgesteld worden, door de welwillende medewerking van het Gouvernement van Curaçao kon de Kamer, een ander werk wel tot stand brengen. Den Archivaris werd opgedragen een vervolg op het Register op de Curaçaosche Publicatiebladen, dat voor de jaren 1816—1904 door wijlen den Heer C. J. J. VAN ROMONDT bewerkt was, samen te stellen. Dit werk kwam tegen het einde van het jaar gereed, zoodat thans het ontbrekende gedeelte 1904—1931 afgewerkt is. Door den Archivaris wordt geregeld dit register, naar gelang de Gouvernements- en Publicatiebladen verschijnen, bijgehouden.

Bij gelegenheid van het verblijf hier te lande van den Gouverneur van Suriname, bespraken de Voorzitter en de secretaris verschillende aangele- [illegible] der wenschelijkheid der bewerking van een aanvulling van het Register op de Surinaamsche Gouvernementsbladen onder diens aandacht bracht.

Evenals vorige jaren werden geregeld uit Suriname en Curaçao de Gouvernements- en Publicatiebladen ontvangen, benevens de Handelingen der Koloniale Staten en van den Kolonialen Raad.

Ten slotte zij hier wederom met erkentelijkheid de aangename samenwerking met het Koloniaal Instituut vermeld, waardoor de Archivaris gelegenheid had verschillende personen, die over allerlei zaken, de West-Indische gebiedsdeelen betreffende, inlichtingen wenschten, te ontvangen. Van groot nut was wederom de medewerking van de Bibliotheek en van de Foto afdeeling.

Door de welwillende mederking van den Gouvernements-Secretaris van Suriname en dien van Curaçao, kon evenals vorige jaren de West-Indische Kalender, voorzien van tot het eind des jaars bijgewerkte statistische en andere gegevens, wederom op tijd verschenen.

BALANS VAN DE WEST INDISCHE KAMER PER 31 DECEMBER 1932.

Debet.		*Credit.*	
Aan Depositorekening Surinaamsche Bank	f 3165,62	Per Kapitaalrekening	f 3434,17
„ Kassarekening penningmeester	f 32,01		
„ Kassarekening archivaris	f 18,50		
„ Postchèque & Girodienst	f 8,04		
Diverse Debiteuren	f 210,—		
	f 3434,17		f 3434,17

Ver. Kamer van v. Handelsinlichtingen voor Nederlandsch West-Indië (West-Indische Kamer),

Mr. A. VAN TRAA, *Voorzitter.*
W. R. CHAMBERS, *Secretaris.*
W. CLASIE, *Penningmeester.*

AMSTERDAM, 31 December 1932.

Opvoeding.

Er is in onze dagen wel geen probleem, dat meer onze aandacht vraagt dan de opvoeding der jeugd. Veel is er de laatste tijd over dat onderwerp geschreven en onder dat vele is er werkelijk veel goeds, dat onze waardeering verdient en ons tot nadenken moet stemmen. Maar veel is er ook verschenen, waarvan we kunnen zeggen, dat het beter ware geweest, dat het niet geschreven was.

Het schijnt, dat een groot gedeelte der menschheid de juiste waarde en beteekenis van het leven niet meer goed inziet, dat men de levensprinciepen, die onveranderlijk zijn, wil gaan regelen en vormen naar de omstandigheden, waarin men zich bevindt.

Zeker is, dat er groote destructieve krachten bezig zijn om het zedelijk leven der volkeren naar omlaag te halen.

Met Pius X moeten wij erkennen: „De tijd, waarin wij leven, is zeer droevig en ernstig en wij moeten met den profeet zeggen: Er is geen waarheid, geen barmhartigheid en geen geloof meer in het land. Lastering, leugen, moord en diefstal nemen ten zeerste toe.

't Ergste is dat er geen waarheid meer is. Wat hecht men nog voor waarde aan de grootste en de meest ingrijpende levenswaarheden? We leven in een wereld van sophisme, die de grootste en evidenste waarheden tracht te verwringen.

Vandaar op 't gebied der zedenleer, die toch de grondslag moet zijn van iedere degelijke opvoeding, de meest fatale dwalingen. De meest evidente natuurwetten worden niet meer geerbiedigd omdat ze volgens den modernen mensch verouderd zijn en niet aangepast aan ons moderne leven. We behoeven slechts te wijzen op 't moderne huwelijk. Is 't niet een vertrappen, een miskennen van de meest principieele natuurwetten?

De katholieke kerk, die door haar gezonde zedenleer zooveel goeds tot stand gebracht heeft en de beste richtlijnen aangeeft voor opvoeding en verheffing der menschheid, wordt juist daarom vervolgd. Niet omdat ze de naam katholiek draagt, maar omdat haar leer zoo in tegenstelling is met de moderne opvattingen; omdat haar „ge zult niet" te verpletterend klinkt in 't zinnelijke leven van den modernen mensch. Zij wordt gehaat en bestreden, om dat zij in openbare aangelegenheden de juiste zedelijksheidsbeginselen tegenover die van de wereld plaatst. Dit vergeeft de moderne, ontkerstende maatschappij haar niet. Dit vormt tusschen beiden een onverzoenlijken strijd.

Hebben haar plaatsbekleeders niet altijd een juiste leer aangegeven omtrent huwelijk en opvoeding en met onomstootbare bewijzen aangetoond, dat de tegenwoordige praktijken tot een maatschappelijk verderf voeren?

Inderdaad zij is een opvoedster bij uitnemendheid. Maar men luistert niet meer naar haar.

Is 't dan te verwonderen, dat een Arnold Meyer een boek kan schrijven met als titel „Wij vergaan." De wereld is haar eigen ondergang aan 't voorbereiden.

Zouden wij bij al die verwildering der zeden moeten zwijgen? Moeten wij bij alle openlijke verbreking der eerste natuurwetten maar stilzwijgend toezien?

In de komende jaren zal de beslissende strijd gestreden worden. We staan in een kentertijd van ondergang of genezing. Daarom moet onze eerste zorg zijn om de jeugd zooveel mogelijk te vrijwaren van de verderfelijke invloed der slechten, onomwonden moeten wij onze zedelijkheids principepen naar voren brengen, niet bang zijnde of daardoor zich misschien iemand beleedigd zal voelen. De zedenwet is voor iedereen en niemand heeft 't recht eigenmachtig daar een uitzondering op te maken. Bovendien is 't noodig en een zeer voorname taak om een gezonde flinke kern te kweeken, die zich bewust is van haar roeping en die door woord en daad een steun en hulp moet worden voor de zwakkelingen. Laten wij gerust de mistoestanden openleggen; wij moeten zonder ophouden roepen, onze stem verheffen met het geweld van een bazuin, zooals Isaias zegt.

Niets mag ons weerhouden, noch bespotting, noch vrees. Waarom zou men bang zijn, om de waarheden, die heilige waarheden, door God in menschenhart gegrift openlijk te belijden? Moet men God dan niet meer vreezen dan de wereld?

Is 't niet diep treurig en tragisch, dat 't werk van zooveel opvoeders (sters), die alle krachten hebben aangewend om de jeugd een stuk gezonde levensbeschouwing mede te geven, vernietigd wordt door 't verderfelijk voorbeeld van anderen. Er wordt zooveel goede opvoeding gegeven, er wordt in stilte gezwoegd voor onze jeugd, maar helaas er wordt ook zooveel van dat opofferende werk kapot gemaakt.

Neen, zwijgen mogen we niet.

Niet alleen de school, maar heel de samenleving, heel de maatschappij heeft de plicht mede te werken aan de opvoeding der jeugd, minstens negatief, d.w.z. de opvoeding niet tegenwerken, geen oorzaak zijn van de ondergang der jeugd.

Maar een blik in de huidige toestand, doet ons zien, dat men bezig is om de jeugd volkomen te bederven. De bioscoop en het slechte boek wedijveren als 't ware, wie de jeugd 't eerst kan bederven. Wat een vreeselijke toestand, die verschrikkelijke zielemoord, waarvan zooveel menschen zich schuldig maken. Bij zulke misdaden kan God's straf niet uitblijven.

En hoevelen werpen zich op als opvoeders, die het niet zijn en het niet kunnen zijn. Hoe kan men een ander leiden als men zelf niet goed is, als men zelf de zedelijkheidsprinciepen niet kent, niet wil kennen of minstens niet in praktijk brengt! O blinde leiders! Als de eene blinde den anderen leidt, vallen ze beiden in den afgrond.

Wat noemt men in de moderne wereld opvoeding, wat verstaat men onder een mensch van opvoeding? Dikwijls wordt daar niets anders onder verstaan als uiterlijkheden, het goed op de hoogte zijn met de conventies, het zich goed kunnen voordoen. Dat noemt men gentleman zijn. Ofschoon daar dikwijls innerlijk weinig aan beanwoordt, dat komt er weinig op aan.

Dat is natuurlijk een zeer klein onderdeel van de opvoeding, toch in aanmerking moet genomen worden, en nooit verwaarloosd mag worden, maar dit raakt allemaal nog maar 't uiterlijke en niet 't innerlijke. De opvoeding moet op de eerste plaats op 't innerlijk van den mensch gericht zijn; moet den mensch als mensch goed maken. Wetenschap en uiterlijke beschaving zijn noodzakelijk en zijn zeer voorname factoren in 't menschelijk leven, maar die maken de mensch als mensch nog niet goed, d.w.z. drukken op zijn persoon nog geen zedelijk stempel.

Hoe dikwijls gaan onder fijne uiterlijke beschaving de grootste ongerechtigheden schuil. Had Christus niet gelijk toen hij zeide; van buiten zijn het mooi gepleisterde graven, maar van binnen vol bederf?

De innerlijke, zedelijke beschaving moet op de eerste plaats gezocht worden. Die kan alleen gevonden vorden in de juiste verhouding, die de mensch ten opzichte van God inneemt. Die juiste verhouding bepalen, die juiste verhouding bereiken met de daartoe geschikste middelen, om zoodoende den mensch zedelijk hoogstaand te maken, dat is het essentieele werk van de opvoeding.

Die dit niet begrijpt, niet beoogt, kan en mag zich niet op werpen als opvoeder omdat hij de allereerste natuurwetten, die door ieder moeten geeërbiedigd worden, miskent.

Vooral in onze dagen van zedelijk verval, zullen er mannen noodig zijn van diep zedelijk inzicht, van sterke wilskracht, van uitnemend voorbeeld, want op hen alleen kan een lichtende toekomst opgebouwd worden.

De strijd van het kwaad tegen het goed is heviger dan ooit.

Daarom hebben we een kern van degelijke wilskrachtige menschen noodig, welke hun kracht en vermogens moeten aanwenden tot de gezondmaking der wereld. Menschen van zedelijk inzicht, menschen van voorbeeld met een grenzeloos vertrouwen op God.

Aan hen de overwinning.

C. v. d. L.

Vrees voor Geestelijke Adviseurs.

We zullen maar niet beginnen te zeggen dat de tijden zoo slecht en ontredderd zijn en dat daarom in 't algemeen de menschen — we bedoelen daarmee zoo de jongere lui — het lak hebben aan Geestelijke Adviseurs. Wij persoonlijk vinden onzen tijd schitterend, vol van nooit gedroomde toekomstmogelijkheden, een tijd vol spanning en werkkracht, een tijd van energie en actie, zooals de man op de straat en de reporter van de krant dat noemt: in 'n paar andere woorden gezegd: er zijn geweldige geestelijke krachten bezig de wereld te hervormen (tot 'n *betere* wereld bedoelen ze natuurlijk, maar de uitslag schijnt minstens twijfelachtig) en toch moet onze tijd weinig hebben van Geestelijke Adviseurs.

— Geestelijke Adviseurs zijn pottenkijkers.

— Geestelijke Adviseurs zijn bemoeizuchtig.

— Geestelijke Adviseurs begrijpen den drang niet van het jonge hart.

— Geestelijke Adviseurs weten niet wat er in den wereld omgaat.

— Geestelijke Adviseurs begrijpen het standpunt niet van andersdenkenden.

— Geestelijke Adviseurs zijn reactionnair, conservatief (om niet ouwerwetsch te zeggen).

— Geestelijke Adviseurs brengen bij alles den godsdienst te pas.

— Geestelijke Adviseurs — om er nu ineens een eind aan te maken — hinderen den modernen mensch geweldig.

Maar het is beter dat wij ons beperken en daarom zouden wij den laatsten zin, zoo willen veranderen *Geestelijke Adviseurs hinderen sommige* **moderne katholieken** *geweldig*", daarom laten we buiten beschouwing Turken en Mahomedanen, Boeddhisten en Brahmanen, en andere heidenen, wat eene besparing geeft van ettelijke honderden millioenen, is 't niet? Het gaat hier dus over katholieken en wel in 't bijzonder over *moderne* katholieken. Als men **modern** is, dan moet men een vleugje „anti-clericaal" getint-zijn, dat staat . . . „chic", mogen wij niet zeggen, want dat is verouderd . . . „up to date" ook niet, want dat is ook al oudbakken . . . het beste zou zijn te zeggen „dat staat modern", want in dat woord is tenminste alle goeds vervat. Men moet daarbij ook nog van uit de verte zoo 'n soort minachting of beter nog 'n soort minachtingetje hebben voor alles wat de Kerkelijke Overheid zoo al zegt, men moet een beetje sceptisch zijn, weet U. „Bij die moderne katholiciteit moet gepaard gaan een breedheid van opvatting, een amicaal begrijpen van het standpunt van andersdenkenden, heidenen enz. dat werkelijk bewondering af moet dwingen. Wij zouden geneigd zijn hier het woord „liberaal" te gebruiken, maar dat is ook al zoo „ouderig", dat wij het heusch niet durven doen. U begrijpt, dat in de mentaliteit van zulke moderne katholieken, het begrip van „Geestelijk Adviseur" als begrip, geheel heeft afgedaan. (Wij zeggen „als begrip" want in de werkelijkheid van 't leven stootten ze gedurig tegen dien kei des aanstoots, daar zorgen de Kerk en de Bisschoppen wel voor!) Daar staan ze absoluut boven, absoluut, Mijnheer. Ze kennen den geest des tijds, ze weten wat er omgaat in de harten (wij zetten expres den meervoudsvorm) en in de ziel van den modernen mensch. De Kerk is bezig zich van de wereld te vervreemden en als ze niet oppast, dan verliest ze geheel haar invloed, want ze is veel te clericaal, veels te veel, door overal geestelijke Adviseurs" in te willen planten tot en met in de Voetbalbonden, verbeeldt U! Dat is niet alleen hunne opinie, maar hun vaste overtuiging, ja, Mijnheer! Daarom, leve de Vrijheid! Ze geven wel toe, dat Geestelijke Adviseurs goed zijn voor Congregaties en zoo, maar voor tooneelclubs en ontspanningsclubs of vereenigingen van muziek en zang, en kunst, neen hoor! dat is hun te bar.

*
* *

Wij willen niet beweren dat de meerderheid der Katholieken zoo denkt — goddank niet! — ook niet dat er velen zoo denken, maar alleen maar dat er „sommigen zoo denken, en die „sommigen" zijn dan nog meestal menschen van weinig jaren weinig menschenkennis, ondervinding of praktijk. Doch het gevaar zit hierin dat zij de jeugd in die beweging meetrekken, dat zij zoo langzamerhand beschouwd worden als vrijheidshelden en emancipators van wat ze noemen „clericalisme" terwijl ze in werkelijkheid toch maar kwajongens zijn en de speelbal zijn - men kan ook „slaafjes" zetten - van verborgen krachten en invloeden waarvan ze in den grond niets moeten hebben, want hoe zij zich ook gedragen wogen of spreken of zich voordoen, ze blijven katholiek in hun hart; ze meenen 't zoo kwaad niet; hun fout is enkel dat ze zich ondoordacht hebben laten meetrekken in een z. g. vrijheids en onafhankelijksheidstroom, die hen zonder dat ze 't weten of willen weten zelfs meer en meer verwijdert van de Moederkerk Ze zijn onwetend, onschuldige slachtoffers geworden van een der kettetjes van onze tegenwoordigen tijd: het „laicisme", en in dat systeem passen geen Geestelijke Adviseurs, dat zal iedereen wel duidelijk zijn.

Schuw zijn voor de geestelijkheid, dat is een zeer veeg teeken, dat is het begin van het einde. De Geestelijkheid moet midden in het volk staan van het volk zelf zijn in denken en voelen, volgens Gods Wet en Recht, voor het volk werken vooral, zoodat het volk vertrouwen krijgt in zijn Priesters, die tenslotte de eenige zijn die een goddelijke roeping en zending hebben om dat volk te redden.

Dat wantrouwen of die vrees voor geestelijke adviseurs bij sommige „supermen" onder de jongelui is ongegrond. Geestelijke Adviseurs zijn zoo kwaad niet: in plaats van remmend te werken op de activiteit van een Bond of club zijn ze integendeel een princiep van eenheid in de actie; een soort hooger beroep bij verschil van meening; een zekere vaste leiddraad bij onzekerheid: ze zijn de levende vertegenwoordigers, het symbool van het groote katholieke princiep der Katholieke Actie op elk gebied, n.l: dat **alles** hersteld moet worden in **Christus**" dat is: door de Katholieke Kerk, die de vertegenwoordigster is van Christus op aarde en dus ook alle macht en Gezag ontvangen heeft van Hem. Dat vergeten sommige jongelui maar al te veel. Wie niet met Christus is, is tegen Hem; wie niet met Christus werkt, verspilt, d.w.z. doet alles te vergeefs. Laat ze eens nagaan wat de geestelijke adviseurs gedaan hebben voor de Bonden of Clubs die ze kennen, en ze zullen dit moeten toegeven, al willen we hiermede natuurlijk niet beweren dat alle Geestelijke Adviseurs, volmaakt in hun vak zijn.

'n Beetje meer vertrouwen dus is gewenscht. Het is nu de tijd niet meer om zich „neutraal" te organiseeren, dat was het stokpaardje van de oude „19de eeuw" die al lang en ver achter ons ligt. Het is nu de tijd van de open daad, van de snelle directe actie met open vizier en wapperende vanen, waarop in bloedletters staat gedenkt wat we willen. . . het is de tijd van foschen marsch naar de idealen. . . . het is tijd van den aanval. . . . de straten moeten dreunen van den mokenden stap van geheele legerkorpsen . . . . de pleinen moeten weergalmen van den wapenkreet der stromtroepen: **Alles voor Christus, Christus voor ons.**"

Wij zijn de generatie van den aanval, jongelui . . de maatschappij zal door elkaar geschud worden, haar herstel in Christus zal geschieden door vloeiend bloed op het slagveld.

Maar wat heeft dat allemaal te maken met vrees voor Geestelijke Adviseurs? !

Heel veel en wel hierom:

We leven in een tijd van dictatuur: Mussolini, Hitler en Roosevelt zelfs, zijn de mannen van den dag, omdat ze de mannen zijn van de eenheid, van de concentratie, van den aanval. Achter iedere groote beweging zit een groote kracht, een geest die alles doorzet; verwijder die kracht en die beweging valt krachteloos neer. Hetzelfde is waar nu met de groote beweging die alles herstellen wil in Christus: de groote kracht, de groote Geest achter die beweging is Christus zelf, die werkt door zijne Kerk. Slaat de kracht der Kerk lam en de maatschappij zal zich nooit herstellen in Christus. Welnu de kracht die tegen Christus is, is het **Laicisme**. Het verband met de „geestelijke Adviseurs" zult U nu wel begrijpen, is niet?

We zullen nu maar eindigen, want naar onze bescheiden meening hebben we nu gezegd wat we zeggen wilden. Sommigen zullen natuurlijk ons geschrijf wat wild en uit den toon vinden; dat vinden we allemaal best, opperbest . . het voornaamste is maar dat ze ons begrepen hebben.

Er is immers zoo'n spreekwoord dat zegt: een goed verstaander enz.?

VAN DALEN.

De bioscoop.

Niets voor kinderen.

Bij het R. K. Jongensweeshuis der Fraters van Tilburg is een boekje verschenen „Jeugd en Bioscoop" van de hand van den heer Frans Hermanns.

Wij nemen om het groote belang dezer zaak, graag eenige passages over.

De schrijver wijst er, zoo lezen we in een warm en welsprekend betoog op, welk een noodlottigen invloed de moderne film op het karakter van den jongen en het meisje uitoefent.

Dit is inderdaad een zeer belangrijk onderwerp!

Katholieke ouders moeten levendig overtuigd zijn van de gevaren der bioscoop, speciaal voor kinderen.

Als regel behooren kinderen niet in de bioscoop.

Als regel is een film niets voor kinderen.

En de kinderlijke leeftijd wordt in deze niet zoo gauw als geëindigd beschouwd. Jongens en meisjes van 17 jaar b.v. zijn ook nog kinderen. Kinderen beneden 14 jaar nemen zonder kritische overweging alle indrukken op, doch ook gedurende puberteitsjaren (van 14 tot 17 jaar) is het weerstandsvermogen ten opzichte van kwade invloeden niet krachtig en zelfs ge- [illegible] Wat na- [illegible] standsvermogen van een jongen of een meisje, daags nadat hij of zij 17 jaar is geworden, wel sterk is! Och, de wilsvorming is ook dan dikwijls nog zoo onvolkomen en uiterst gebrekkig!

Met aandrang spoort daarom de schrijver van „Jeugd en Bioscoop" aan, om de jeugd uit de bioscoop te houden. Wij citeeren hier één bladzijde uit het geschrift:

O! gelooft het, dat in de zwijgende donkerte van onze bioscoopzalen menige jongen, zenuwachtig-schokkend, zijn eerste en misschien reeds beslissende strijd voert tegen zijn opstandig-losbrekende hartstochten. O! gelooft het, dat vele misleide jongens, die doof zijn voor iedere vermaning, in de duistere eenzaamheid van onze bioskopen genieten van de nuditeiten en de nog gevaarliker semi-nuditeiten, die door de gekleurde lichtstraal op het witte doek getoverd worden.

O! gelooft het, dat vele jongens hun lieve, bekoorlike adel inboeten bij het bioscoopbezoek.

Arme slachtoffertjes van de moderne, verwilderde maatschappij!

Arme kinderen, die in niets meer aan kinderkens gelijk zijn, hoeveel schooner, hoeveel heerliker zou het zijn, als ge gingt spelen in de vrijheid van Gods schoone natuur, — het allesovertreffende filmwonder van Zijn Goedheid en Liefde en Macht; als ge in Gods schepping uw liefde vond, in plaats van met een zwaar hoofd en een wildjagend hart ineen te krimpen onder de genotprikkels van datgene, wat een hyper-moderne kultuurverwording u biedt.

Verder wijst de schijver er op, dat „een bloeiende en vooral boeiende jeugdorganisatie een prophylaktiese (voorzorgsmaatregel) van de eerste soort is, omdat in het katholieke vereenigingsverband de jeugd iets hoogers en edelers kan geboden worden, dan de veelal zedelik-minderwaardige producten van een moderne bioscoop — het stokpaardje van satan."

Ten slotte brengt de schrijver een positieve bestrijding van de verkeerde en slechte films onder de aandacht en herinnert aan de vruchtbare werkwijze van het „Comité Catholique du Cinéma" in Frankrijk, dat de filmproducten, door op het belang van hun kas te wijzen, tot het vervaardigen van goede filmen bracht die het comité dan in de mooiste zalen der stad liet draaien.

Ieder, die het boekje leest zal gaarne de denkbeelden van den schrijver progageeren en steunen.

Ingezonden stuk.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij niet-plaatsing nimmer teruggegeven.

ST. MARTEN.

31 May 1933.

Dear Mr. Editor:

Criticizing a Dutch article appearing in the „Onpartijdige" of Wed. May 10th 1933, commenting on the religious dispute between the Roman Catholics and the Wesleyan Methodists of this island, kindly permit us a small space for comment.

The abovementioned disturbance, now boiled down to almost a simmer, was not a R. C. — W. M. dispute, this is quite misleading, but a bold raid made on the R. C. priest and his followers by the W. M. Minister and his 4 or 5 dictatorial supporters.

The gist of the matter is as follows: W. M. minister suddenly awakes from his methodistical slumbers and is infuriated on finding out that the R. C. priest has made strides of advance in his Church, viz: a few converts, the natural issue of every Christian Mission, the aim and pride of every ambitious Missionary. W. M. minister resorts to the following reprisal, viz: preaching a series of sermons against the R. Cs, their creeds and doctrines, and strewing the island over with pamphlets teeming with irritating, ignorant as well as malicious anti-catholic matter, intensely insolent to R.Cs and their local leader.

In spite of these insolent sermons and this printed stuff strewn among the W. M. population, as it were, stirring them up to take action against the R. C. people and their „sinister priest" for „buying over converts" the R. C. priest took no notice, neither defensive.

Printed W. M propaganda such as „the Marriage of Protestants *among themselves* is regarded by the R. C. Church as invalid.... and their children illegitimate and of bastard birth" (see page 2 of the sermon of May 1st 1932) which are vile untruths, only tending to mislead the ignorant among the population, and showing how very much the W. M. minister understands of the Papal Decree, passed unheeded by Rev. Fr. [illegible] religious disturbance, in his weekly sermons (as many of his parishioners had expected of him) deeming the W.M. parson's sermons and pamphlets beneath criticism. Again no defensive taken on the part of the R. C.'s, but when W. Methodists became more stirred up and infuriated, by more anti-cathholic sermons, and when R. C. children were being attacked in shops and in the public streets, vulgar songs sung in the public thoroughfares against R. C. principles, R. C. scholars raided and R. C. homes stoned, the R.C's of the Dutch part of this island thought it high time to advance a step and take a decided defensive.

R. C. officials were even stopped en route to their offices and held up by one or other of the mighty supporters, to give an account of their stewardschip; this creating arguments of very unpleasant nature. Vulgar songs against the R. C. Faith and affections were now boldly sung, anonymous insolent letters flung into R. C. homes, one noble W. M. lady even once having the audacity to accost some R. C. passers-by with some anti-papal language of such refinement as only understood, in accomplishment, by the noble W. M. ladies of this island; and finally, after R. C. homes were stoned by insurgents, where religious topics were being quietly discussed one lady of this island almost received a fractured skull from a stone flung into a dwelling, and wich came crashing trough the pane of a glass window, a number of R. Cs. remembering the religious clash which took place on the evening of Aug. 15, 1901, ending in a religious streetfight, and wich was caused by the singing of a vulgar and immodest song aggainst the Mother of Crist, drafted a protest in telegram form, and had it radioed to their R. C. Bishop in Curacao, hoping the matter would be discussed over with His Exc., and such measures taken as to avoid a repetition of the scandalous street fight, wich took place some 30 years ago. The telegram ran thus:

> Monseigneur Verriet, Curaçao—
> For publication in Amigoe,
> We Roman Catholics protest against Darrell's irritating, lying pamphlets, and sermons against our Faith and Pastor (translated). Signed by 18 R. Cs.

Who has now asked for the W. M. minister's removal?

Is anyone able to decipher this in the above telegram? What was asked was for a measure to be taken to avoid the repetition of an on-coming scene, such as took place in Philipsburg's streets some 30 years ago.

It is therefore the greatest surprise to the R. C. of the Dutch part of this island to understand:

1o. through a letter read to W. M. minister's congregation on the day after His Exc's departure, and

2o. through the columns of the Koloniaal Weekblad via the Onpartijdige, that His Exc. declared to have been wrongly informed, and consequently apologized to the W. M. minister, at the same time revoking his complaint to the W. M. Synod in London, thereby placing the entire situation at large into the hands and in favour of the agressors.

We however can solemly declare before Messrs Boetzelaer van Dubbeldamn of the 2nd Chamber, that no investigation has ever been made from the R. C. party, and particularly none from the commission of 18 R. Cs., who filed the above protest.

And what were the agressions of the R. Cs?

This question remains yet unanswered.

The sum and substance of the whole fuss made by the silly article appearing in above mentioned papers-this whole affair now in a smouldering condition-seems to have been to get a good knock at the Gezaghebber, who has proved himself a staunch and honest to-the-bone square-dealing man, in this case.

We have on more than one occasion admired the quiet way in which the Gezaghebber has handled critical situations. We have more than once regarded him as a quiet-dealing man, giving everybody his due, and not being easily led by a few old niddy-noddy St. Martin boobs, claiming aristocratic descendancy, and who think they have a right to dictate to the entire sane community.

„We have to lead the people" is the watchword, but when the public find out that they are being swindled misrepresented, misled and falsified by some financial or dictatorial „We", the public are not so easily led.

It is no wonder than that on account of the neutral stand he takes, in spite of colour, caste or creed, Gezaghebber has got the illfeeling of a veritable fewwould be dictators.

Keep your helm in this direction, Gezaghebber, we appreciate you however incompetent Onpartijdige, Weekblad and the Boetzelaers van Dubbeldams in the 2nd Chamber may figure you out, and though, according to said articles, the dissatisfaction of almost the entire population may rest upon your shoulders, we reassure you that you have the appreciation of a vast majority.

Thanking you Mr. Ed. for space allowed.

[illegible]

BEKENDMAKING.

Te beginnen met **Donderdag**, den **4 Mei 1933**, en zoolang er zaken zijn, die in de termen vallen om te worden verkocht, zal er **elken Donderdag (met uitzondering van eventueele feestdagen)**, ten kantore van de N. V. De Spaar- en Beleenbank van Curaçao openbare verkooping worden gehouden van bij de genoemde vennootschap beleende voorwerpen.

De verkooping zal telkens des **voormiddags te 9 uur** een aanvang nemen.

De voorwerpen, die in de termen vallen om te worden verkocht, zijn die, welke zijn beleend van **1 Januari 1931** tot en met **31 December 1931** onder **No X 3652** tot en met **No. A 1882** en waarop de interesten niet zijn voldaan.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop van hunne panden te voorkomen door de verschuldigde interesten aan te zuiveren.

Willemstad, den 13 Maart 1933.

De Voorzitter,
P. L. Gorsira.

14

ZEILSCHEPEN

Inhoud in M3

		Bruto	Netto
Aantal	103	9.753	8.749
Vorige maanden	263	2.2791	19.977
Totaal	366	32.544	28.726

STOOMSCHEPEN

Inhoud in M3.

		Bruto	Netto
Aantal	396	4.258.449	2.352.168
Vorige maanden	1.175	13.417.810	7.347.122
Totaal	1.571	17.676.259	9.699.260

BERICHTEN.

Eerw. Zuster Columba.

A.s. Donderdag 15 Juni viert de Eerw. Zuster Columba haar zilveren professiefeest.

Zij legde haar kloostergeloften af in het Moederhuis van de gasthuiszusters van Breda den 15en Juni 1908 en kwam drie jaar later den 30en September 1911 op Curaçao aan. Bijna al dien tijd was zij in het St. Elisabeth's Gasthuis werkzaam in allerlei functies van den meest uiteenloopenden aard.

Steeds verrichtte zij haar werk onvermoeid, met weergaloozen ijver, nooit rustend, zich altijd en overal thuis gevoelend en op haar plaats, altijd tevreden met het werk en de functie, die aan haar zorgen was toevertrouwd. Sinds bijna een jaar is Zuster Columba nu bij de melaatschen van Zaquito geplaatst en ook hier verricht zij haar werk even opgewekt en gelukkig als overal, arbeidend van den vroegen morgen tot den laten avond, een voorbeeld voor anderen.

God schenke haar nog vele jaren een goede gezondheid om zoo te blijven werken ter Zijner eer voor de lijdende menschheid.

Onze hartelijke gelukwenschen op dezen feestdag.

Het Druk-duiveltje op voet van oorlog met de K.N.S.M.

Ondanks de crisis heeft dat duiveltje nog steeds druk werk: in het nummer van verleden week heeft het schijnbaar wetens en willens M. S. „Colombia", veranderd in M. S. „Colombie," wat een ontzettend verschil is, waarmede de K. N. S. M. het wel eens zal zijn met de Redactie. Er moet dus gelezen worden dat de Z. Eerw. Fraters en de Procureur Generaal aankomen met de „Colombia" van de K. N. S. M.

Rouwbeklag.

Bij dezen betuigen wij onze deelneming aan de nabestaanden en vrienden van Mevrouw Constantia [illegible] Groebe-Hill die [illegible] Eustatius [illegible] den ouderdom van 82 jaren. Zij was de weduwe van [illegible] ex Gezaghebber van St. Eustatius den Heer Th. G. Groebe.

Iedereen die op St. Eustatius geweest is, kent Mevr. Groebe.

De ambtenaren die nu op Curaçao [illegible] dig herinneren de [illegible] ties" in het gastvrije huis van Mevrouw Groebe, waar de „high-life" van 't eiland bijeenkwam. Zij heeft die traditie volgehouden tot 't einde toe en zoo jaren lang de herinnering doen bewaren aan Statius betere dagen.

Zij ruste in vrede.

Crisis Steun-Comité.

Dit Steun-Comité, is gevormd door Z. Exc. Gouverneur van Slobbe, ten bate van de werkeloozen. De Heer Boskaljon is nu bezig een uitvoering te organiseeren in de Stadsschouwburg ten bate van dit comite. Wij wenschen hen alle succes.

Conferentie over Spiritisme.

Vrijdagavond is in de zaal van den Volksbond een conferentie gehouden over het Spiritisme, door den Heer J. Muller.

De Redactie betuigt haar dank voor de uitnoodiging. Volgende week meer bijzonderheden.

Vertrek.

Binnenkort d. i. op 22 Juni zullen met de „Crijnssen" naar Holland vertrekken de Z. Eerw. Fraters Candidus, van de St. Vincentius school, Ignatius, Directeur van het Fraterhuis te Bonaire en Ethelbertus van Scherpenheuvel.

Officieele berichten.

Van [illegible]

Aan den Heer Mr. M. van Dijk, Procureur Generaal bij het Hof van Justitie in Curaçao is om andere redenen dan ziekte instede van met ingang van 25 Mei 1933 voor den tijd van 7 dagen, met ingang van den 25n Juni 1933 voor den tijd van 6 dagen vrijstelling van dienst verleend.

Aan Mej. S. A. M. Neuman onderwijzeres 2de klasse bij het openbaar Onderwijs in Curacao, is wegens ziekte, ingaande 22 April 1933 een maand binnenlandsch verlof verleend.

Aan Fred. Labega seiner bij den lands radiodienst alhier is wegens ziekte, ingaande 8 Mei 1933 een maand verlenging van binnenlandsch verlof verleend.

De [illegible] van de Strafgevangenis en Huis van Bewaring op Curaçao J. Haseveld is ingaande 23 Mei 1933 tijdelijk belast met de waarneming der betrekking van Directeur tevens Administrateur van de Strafgevangenis en Huis van Bewaring alhier.

De gevangenisopzichter J. Schouten is ingaande 23 Mei 1933 tijdelijk belast met de betrekking van Hoofdopzichter bij het gevangeniswezen alhier.

De gevangenbewaarder J. Veeris is ingaande 23 Mei 1933 tijdelijk belast met de betrekking van opzichter bij het gevangeniswezen alhier.

van deze week.

Aan den tijd. veldwachter op Curaçao A. D. Martijn is ingaande 1 Juni 1933 op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend, en F. M. Davelaar is als zoodanig benoemd.

De Heer M. Schell is ingaande 3 Juni 1933 benoemd tot veldwachter in tijdelijken dienst.

De technisch ambtenaar bij Openbare Werken, werkzaam op Aruba, K. K. v. d. Heide is ingaande 1 Juni 1933 in vasten dienst benoemd.

Regenval over de maand Mei 1933.

Aruba	4,9 m.M.
Bonaire	2,1 m.M.
St. Martin	130,7 m.M.
Saba	152,4 m.M.
St. Eustatius	77,5 m.M.

Feestelijkheden op Zaquito.

Zooals beloofd is verleden week, geven we nu eenige bijzonderheden over de inwijding van het H. Hart beeld en de herinnering der intronisatie op Zaquito. Voor het beeld was een altaar opgericht. Daarom stonden 3 bidstoelen: een voor Mgr. Verriet, een voor den Directeur van het gesticht, den Z. Eerw Pater L. van Rooy en een voor P. Wahlen, Secretaris van Mgr. Rondom zaten de leprozen en verderop stonden de schoolkinderen van San Mateo. Onder leiding van de Eerw Soeur Bathilde, zongen de kinderen den welkomstgroet aan Mgr. De Directeur van 't Leprozen gesticht vroeg nu aan Mgr. de Intronisatie te hernieuwen, waarbij ook nog tegenwoordig waren de Eerw. Paters Euwens en Bührs. Mgr. in zijn preek deed vooral uitkomen, dat het H. Hart de koning is der liefde, van het lijden en van het offer, Deze woorden waren zeker op hunne plaats bij deze leprozen, die dagelijks het groote offer moeten brengen van hun lijden. Daarna was er uitstelling en zegen met het Allerheiligste. Onder al deze plechtigheden werden er Papiamentsche liedjes gezongen. Onze gelukwenschen aan de Eerw. Zusters en patienten van Zaquito bij gelegenheid van deze groote gebeurtenis en [illegible] de Z. Eerw. Directeur [illegible] Rooy, die alles geregeld [illegible]

Chauffeursbond „San Cristobal"

Deze bond, een afdeeling van den C. R. K. Volksbond, heeft een algemeene vergadering gehouden in de zaal van de Volks Bond op Vrijdag 2 Juni l.l. Er waren veel leden aanwezig alsook natuurlijk het Bestuur, [illegible] Algemeene Voorzitter van den Volksbond en de Geestelijke Adviseur. Eerst werd de nieuwgekozen Voorzitter den Heer Julio Schoop, geinstalleerd, die in de plaats kwam van den aftredenden President, de Heer Anibal Verzeisen.

De Heer Kroon richtte een bijzonder woord van dank aan den afgetreden President. De Heer Verzeisen heeft zeker veel gedaan voor den Bond: hij heeft moeilijke tijden meegemaakt en hij heeft alles gedaan wat in zijne macht was om de Chauffeurs vooruit te helpen, wat eenige van hem schijnbaar niet altijd goed begrepen hebben. De Heer Verzeisen heeft de oprichting meegemaakt, hij heeft medegewerkt aan de verschillende Tarief-commissies, onder zijn Bestuur zijn verschillende requesten aan 't Gouvernement gestuurd en met goed gevolg en last but not least, heeft hij ook medegewerkt aan de reorganisatie die de Bond moest ondergaan, vanwege de veranderde omstandigheden. Er is natuurlijk kritiek geleverd op zijn beleid — welke President ondervindt dit niet? — maar toch zal men moeten toegeven dat, als 't waar is, dat de Bond meer had kunnen en moeten bereiken „dit net zooveel lag aan de President, als wel aan de leden zelf." — Maar dat is nu allemaal voorbij: het gaat weer met goeden moed vooruit. Er werden verschillende belangrijke punten besproken, zooals er over de contributie-gelden de verhouding tot den Volksbond. Er is ook besloten de patroon van den Bond St. Christoffel, wiens feestdag valt op 25 Juli, op een bijzondere wijze te vieren en dien dag te gebruiken als een propaganda dag en zal een autowijding plaats hebben. Wij moeten nog vermelden, dat de vergadering geleid werd door de Raadsheer, den Heer C. Casiano. De volgende vergadering zal reeds gehouden worden op Vrijdag 23 Juni, daar er nog meer belangrijke punten op 't programma staan.

Adoratie-feest in de Kathedraal.

Volgende Donderdag 15 Juni is het Sacramentsdag. Van dien dag af tot Zondag wordt in de Kathedraal het adoratie-feest gevierd, dat besloten wordt op Zondag met een Pontificaal Lof en plechtige Processie.

Anti-clericalisme in Spanje.

Spanje is druk bezig zich een slechten internationalen naam eigen te maken. Zooals men uit de telegrammen heeft kunnen lezen, heeft de katholieke (?!) President Don Niceto Alcala Zamora de treurige moed gehad, de anti-clericale, anti-religieuse wetten op de Kloosters en Congregaties, te onderteekenen. Wij hebben geen bijzonderheden over de debatten en de mogelijke amendementen, die de wet ondergaan heeft, doch zoo die Wet in zijn oorspronkelijke vorm aangenomen is, dan worden en voor een waarde van 50 millioen Dollars Kerkgoederen „genationaliseerd" (gewone menschen zeggen „gestolen") en dan wordt er aan 80.000 kloosterlingen het recht ontzegd nog onderwijs te geven aan de scholen, waar ze nu werken! De wet is toch aangenomen, ondanks dat bij de laatste gemeenteverkiezingen de overgroote meerderheid zich uitsprak tegen de Regeering er voor de Rechtsche en Manonchistische partijen: op de 14.000 gemeenteraadsleden waren er 5 000 vóór 't gouvernement en 9.000 er tegen!!! In dezelfde telegrammen heeft men eenige onduidelijke berichten kunnen lezen over den banvloek der Kerk uitgesproken over Alcala-Zamora, de Regeering en de Katholieke leden der Cortes, die voor de wet gestemd hebben. Het zal beter zijn er nadere berichten over af te wachten. Doch menschen van gezag in het Kanonieke Recht in Spanje, verklaarden, dat Alcala-Zamora vanzelf door die daad in de ban is volgens Canon 2346 van het Kerkelijk Wetboek.

De Bisschoppen van Spanje hebben verboden onder straf van excommunicatie de kinderen naar de leekenschool te sturen. De Spaansche Republiek schijnt dus nog geen begrip van vrijheid te hebben, ondanks al haar geschreeuw en getier! God beware Spanje en het arme katholieke volk, dat nu voor een verschrikkelijke strijd komt te staan!

Twee Katholieke Gouverneurs!

Er schijnt in niewe geest te waaien in Washington; zij hebben daar nu begrepen dat Porto Rico en de Philippijnen katholieke streken zijn en daarom hebben zij daar als Gouverneur 2 menschen benoemd, die den katholieken geest goed begrijpen en die dus de fouten (en groote fouten waren het) niet zullen begaan van hun voorgangers, die er niet veel van begrepen hebben. De nieuwe katholieke Gouverneur van Porto Rico is Robert H. Gare en de nieuwe katholieke Gouverneur der Philippijnen de Heer Frank Murphy.

Brand op de Pastorie van de Noord (Aruba).

Zondag 4 Juni is de Delco-installatie met huisje en al, van de Pastorie op de Noord in brand geslagen. Het was 's morgens heel vroeg, iets voor de eerste H. Mis, zoodat er mannen genoeg aanwezig waren om de brand te blusschen met zand en emmers met water. Daar er ook gasoline bewaard werd, was het een oogenblik zeer gevaarlijk voor Pastorie en Zustershuis, die vlak bij liggen. Gelukkig is de brand beperkt gebleven. Pastoor Elffs is danig geschrokken, zooals [illegible] jongen het machien aanzette om licht te geven in de kerk.

Goede Reis.

Vandaag zou Z. Exc. de Gouverneur met de „Baralt" naar Bonaire vertrekken. Wij wenschen Z. Exc. en gezelschap een goede reis toe.

Nieuwe Verordeningen.

— Verschenen de ontwerp-verordening in 162 artikelen regelende het onderwijs in Curaçao; met M. v. T.

— Ontwerp der gelijkstelling van Bijzonder en Openbaar Onderwijs in 69 artikelen, met M. v. T.

— Ontwerp tot regeling van Pensioenen en van het Bijzonder Onderwijs in 31 artikelen.

— Een ontwerp-wijziging op de landsdienst-verordening van 1922.

Op de 3 eerste komen wij volgende week terug.

Ingezonden.

Mr. de Redacteur,

Met verwondering nam ik kennis van de mededeeling „Goede reis" in Uw blad van 3 Juni. Waar in de „Amigoe d. C." herhaaldelijk heftige critiek werd uitgeoefend op de werkwijze van den Inspecteur van het Onderwijs en de verhouding van deze heer met het Bijzonder onderwijs overbekend is, vraag ik mij in gemoede af, wanneer de tijd zal aanbreken, dat men open kaart speelt en niet meer meet met twee maten. Ook ik wensch de hr. Schoeder een goede reis, maar het is naar mijn bescheiden meening zeker niet op zijn plaats een poeslief *krantenbericht* op te stellen, voor iemand, die voor het Katholiek Onderwijs niet de minste verdienste heeft, en van wie ook niets te verwachten is. Intusschen wil ik nog opmerken, om misverstand te voorkomen, dat ik het volkomen eens ben met het artikel van inderlijd: „Meten met twee maten."

F. J. Linnartz.

NOTA: De Redactie beschouwt de mededeeling „Goede reis" niet als een poeslief krantenbericht maar een gewone burgerlijke beleefdheid.

Zeilvaart gedurende de maand April 1933.

Binnengekomen van:		Vertrokken naar:	
Aruba	14	Aruba	19
Bonaire	42	Bonaire	37
Guanta	3	Cartagena	1
La Guaira	2	Jacmel	3
Las Piedras	6	La Guaira	12
La Vela	5	Las Piedras	2
Pto Cabello	14	La Vela	17
Pto Prince	1	Pto. Cabello	3
Pto Rico	1	Pto Colombia	1
Rio Hacha	1	Pto Sucre	1
Tucacas	11	Rio Hacha	1
Zee	3	San Juan P. R.	2
		St. Martin	3
Totaal	103	Totaal	102

Afdeeling „Curaçao" van de Vereeniging „Het Nederlandsche Roode Kruis".

Algemeene Vergadering ingevolge Art. 17 van het Reglement, op a.s. **Zaterdag den 10en Juni,** tegen 8 uur, in de zaal v/d Kolonialen Raad.

Agenda.

1.— Openingsrede door den Voorzitter.
2.— Jaarverslag en financieele mededeelingen.
3.— Benoeming eener Commissie tot het nazien der boeken en bescheiden.
4.— Rondvraag en mededeelingen.

Curaçao den 7 Juni 1933.
Namens het Centraal-Comité
C. S. GORSIRA J. P. Ez.
Voorzitter.

C. A. WILLEMSEN
Secretaresse.

ALUMINUM LINE.

Geregelde vracht en passagiersdienst tusschen New Orleans, Mobile, **Port au Prince, Santo Domingo,** CURACAO, Puerto Cabello, La Guaira en PARAMARIBO, en **vandaar direct naar CURAÇAO** en New Orleans als volgt:

	Vertr. NEW ORLEANS	Aank. CURAÇAO	Aank. PARAMARIBO
SS. "VESTVANGEN"	Mei 22	Juni 2	Juni 9
SS. "DALVANGEN"	Juni 10	Juni 23	Juni 30
SS. "VESTVANGEN"	Juli 3	Juli 14	Juli 21

	Vertr. PARAMARIBO	Aank. CURAÇAO	Aank. NEW ORLEANS
SS. "DALVANGEN"	Mei 24	Mei 28	Juni 5
SS. "VESTVANGEN"	Juni 14	Juni 18	Juni 26
SS. "DALVANGEN"	Juli 5	Juli 9	Juli 17 *

(*) De schepen aldus gemerkt gaan naar MOBILE, Ala.

Cabine Klasse naar Paramaribo	Fls. 125.—
Dekpassage naar Paramaribo	„ 62.50
Cabine Klasse naar New Orleans en Mobile	„ 250.—

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein 2. Telephoon No. 72 & No. 505.

JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

Compania Trasatlántica
(Spaansche Lijn.)

Eerstvolgende afvaarten van Curaçao:

naar Pto Colombia, Cristobal, PTO. LIMON, PTO. BARRIOS, HAVANA, NEW YORK, Cadiz en Barcelona:

SS. „MAGALLANES" 8-9 Juni.

naar Pto. Cabello, La Guayra, STO. DOMINGO, San Juan, Canarias, Cadiz en Barcelona:

SS. „MARQUES DE COMILLAS" 17-18 Juni.

SS. „JUAN SEB. ELCANO" 18-19 Juni.

naar Pto. Colombia, Cristobal:

SS. „JUAN S. ELCANO" 9-10 Juli.

[illegible] naar New Orleans en andere plaatsen met overscheping in Cristobal, kunnen hier worden uitgereikt.

Alle inlichtingen te bekomen bij:

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein No. 2. Telefoon No. 72 & 505.

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD.,
SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.,

SNELSTE VERBINDING MET PASSAGIERSBOOTEN TUSSCHEN CURACAO EN

PANAMA & NEW-ZEALAND	SS. "MATAROA"	(12.500 ton)	(C)	Juli	25/26
	SS. „RUAHINE"	(11.000 ton)	(C)	Aug.	3/4
	SS. "REMUERA"	(11.500 ton)	(C & T)	Sept.	6/7

——o——

LONDEN & SOUTHAMPTON	SS. „RUAHINE"	(11.000 ton)	(C)	Juni	20/21
	SS. "REMUERA"	(11.500 ton)	(C & T)	Juli	2/3
	SS. "TAMAROA"	(12 500 ton)	(C)	Juli	18/19

C — Cabin Klasse T — Toerist Klasse

Cabin & Toeriste Klass naar Panama	£ 5.—	(minimum)
Cabin Klasse naar New Zealand	£ 42.—	„
Toerist Klasse naar New Zealand	£ 28.—	„
Cabin Klasse naar Engeland	£ 30.—	„
Toerist Klasse naar Engeland	£ 20.—	„

——o——

PASSAGEPRIJZEN WORDEN BEREKEND VOLGENS DEN KOERS VAN DEN DAG.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

46 **De Ruyterplein 2. Telephoon: No. 72 & No. 505.**

JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

Moet een Vrouw verzwakken onder volkomen normale omstandigheden?

„De proefnemingen met Kalzan hebben mij zeer goed voldaan en mij duidelijk gemaakt, van hoe groote waarde Kalzan is voor het verbeteren van den lichamelijken toestand".

schrijft Dr. A. B. te G.

Kalk is het voornaamste bestanddeel van alle lichaamscellen en kalk*gebrek* beinvloedt dan ook dadelijk de goede werking van alle organen. Onregelmatigheden (en pijnen), in de vrouwelijke functie's zijn dan ook zeer dikwijls een gevolg van kalktekort in het lichaam.

Met KALZAN, het kalkvoedsel, zult gij de oorzaak der stoornissen in deze functie's opheffen, waardoor deze normaal en zonder pijnen zullen verloopen.

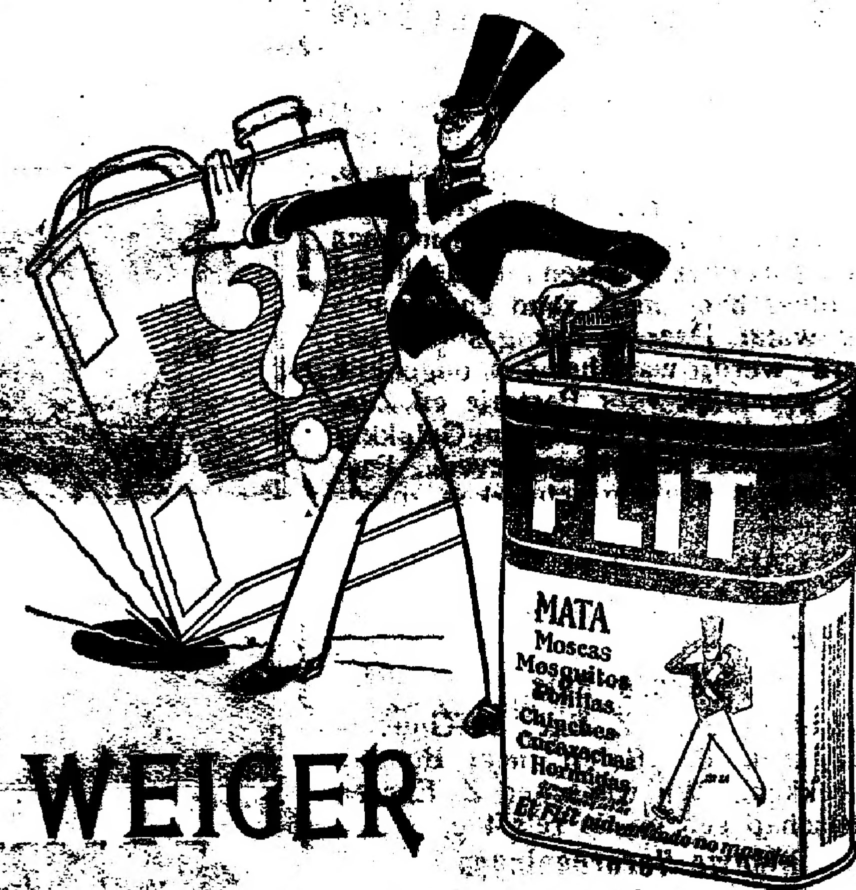
Slechts met KALZAN zult ge er zeker van kunnen zijn, dat de toegevoerde kalk — doordat zij verbonden is met natrium lactaat — ook werkelijk door het lichaam wordt opgenomen en behouden. Kalzan is een kalk*voedsel* en geen geneesmiddel en kan derhalve nooit nadeelig werken.

Besluit nog heden KALZAN te gebruiken. Ge zult dan weldra een normale, krachtige gezondheid genieten.

KALZAN

Het Kalkvoedsel.

In alle Apotheken

WEIGER

deelneze imitaties.

Er bestaat slechts één Flit.

Nabootsingen zijn nooit zoo goed als het oorspronkelijke product, en zijn dikwijls gevaarlijk voor U en Uw kinderen.

Gooi Uw geld niet weg. Koop slechts Flit, in origineele verpakking.

Dat zal U algeheele voldoening geven.

SURPRISE

We promise you a surprise in shaving comfort when you try the "BLUE BLADE." Secret tempering methods, a patented center slot, automatic manufacture, exclusive testing equipment — these features and many others contribute to the quality of this excellent blade.

No package contains genuine "GILLETTE BLUE BLADES" unless it carries the portrait of King C. Gillette.

Agent

A. P. MAAL P. O. BOX 94.

Aankomst en Vertrek van schepen in de maand JUNI 1933

S.S.	Aankomst	van	Vertrek	naar
Ingrid Horn	11	Hamburg	11	Cartagena
Tachira	11	New-York	—	Curaçao
Wiscosin	11	Cristobal	11	Le Havre
Stuyvesant	11	New-York	11	Amsterdam
Trujillo	—	Curaçao	11	La Guaira
Carabobo	11	Maracaibo	11	New-York
El Libertador	11	Maracaibo-Aruba	12	Aruba-Maracaibo
Cottica	12	Amsterdam	12	New-York
Ingrid Horn	12	Hamburg	12	Cartagena
Karibia	—	Curaçao	12	Maracaibo
Alemania	12	Maracaibo	—	Curaçao
Frida Horn	12	Hamburg	14	Hamburg via Haitiaansche havens
Trujillo	13	La Guaira, La Vela de Coro	13	Aruba-Maracaibo
Attika	13	Hamburg	13	Cartagena
El Libertador	14	Maracaibo-Aruba	14	La Guaira
Boskoop	15	Amsterdam	15	Costa del Pacifico
Medea	15	New-York		
El Libertador	16	La Guaira	16	Maracaibo
Luna	16	Maracaibo-Aruba	16	New-York
Magdalena	16	Hamburg	16	P. Limon
Kiel	16	P. Limon	16	Hamburg
Miranda	16	Maracaibo	—	Curaçao
Tacoma	16	Hamburg	16	Cristobal
Alemania	—	Curaçao	16	Aruba-Maracaibo
Colombie	16	Cristobal	17	Le Havre
Trujillo	17	Maracaibo-Aruba	17	La Vela de Coro, La Guaira
Vancouver	17	Cristobal	17	Hamburg
Marques de Comillos	17	Barcelona	18	Cristobal

VERLOOFD:

Beatrice Grace Alvares Correa

met

Ruben J. Senior

Curaçao, 6 Juni 1933

Ontvangdag: Zondag 11 Juni van 5.30 — 7 uur.

160 Pietermaaiweg.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

(HAMBURG-AMERICAN LINE)

Fast Passenger and Freight Service with the luxurious

(14,100 TONS DISPLACEMENT)

two of the best boats in service between Westindies, Central-America, and Europe.

Now in construction to be put soon in service, two other modern Motorships with still greater improvements, viz:

CARIBIA & CORDILLERA

(18,000 TONS DISPLACEMENT · 17 KNOTS SPEED)

NEXT SAILINGS:

to Puerto Colombia, Cartagena, Cristobal*, and Puerto Limon:		to Plymouth, Cherbourg, Amsterdam, and Hamburg, via Venezuela, and Trinidad:	
Magdalena	June 16	Kiel	June 16
Kreta	July 5	Magdalena	July 1

FREIGHT SERVICE ONLY:

(Next Sailing subject to Change) to Puerto Colombia, and Cartagena, eventually via Santa Marta:

Agira June 12

SERVICE WITH MARACAIBO:

with the branch steamer "Alemania" (for Passengers and Freight) running between Curaçao and Maracaibo, eventually Aruba and Bonaire, in connection with the above transatlantic boats:

For further informations, please apply to the Agents:

EDWARDS, HENRIQUEZ & CO.

CURAÇAO, De Ruyterplein 1—3, Telephone: 100

W. F. CRAANE, ARUBA

FOTO-ARTIKEMEN zijn wereldbekend.

Fotohandel

SUNNY ISLE

L. RECK

Breedestraat - Punda.

v. ROSSEM'S Poorters-Toebach

DE BESTE VARINAS

DE „SPORT"

Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd - Uitslagen.

1ste klasse	Jong Holland	— Trappers	: 3—1
	Go Ahead	— Transvaal	: 0—4
	Asiento	— Republiek	: 0—1
	Bismarck	— Volharding	: 0—2
Res. 1ste klasse	Asiento 2	— Republiek 2	: 0—2
	Transvaal 2	— Trappers 2	: 3—0
2de klasse	D. N. S.	— M. S. Z.	: 2—0
	D. D. V. O.	— M. S. Z	: 6—2

Competitie-standen per 5-6-'33.

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
Republiek	4	3	1	0	5	1	7
Volharding	4	3	0	1	6	3	6
Transvaal	4	3	0	1	8	5	6
Trappers	5	3	0	2	12	8	6
Asiento	5	2	1	2	8	4	5
Jong Holland	3	2	1	0	6	3	5
Go Ahead	4	0	1	3	0	7	1
R. C. C.	4	0	0	4	5	10	0
Bismarck	3	0	0	3	2	11	0
Res. 1ste klasse.							
R. C. C. 2	5	3	1	1	7	4	7
Republiek 2	5	3	1	1	7	4	7
Jong Holland 2	4	2	2	0	3	1	6
Volharding 2	3	2	0	1	4	3	4
Bismarck 2	5	2	0	3	3	3	4
Trappers 2	4	1	2	1	4	4	4
Asiento 2	6	1	0	5	5	9	2
Transvaal 2	4	1	0	3	3	7	2
2de klasse.							
Hercules	7	5	1	1	10	3	11
De Ruiter	8	5	1	2	6	6	11
Scherpenheuvel	8	3	4	1	9	3	10
D. D. V. O.	7	5	0	2	10	4	10
D. N. S.	8	4	1	3	9	4	9
Juliana	8	2	1	5	6	16	5
Olympia	6	1	2	3	2	4	4
S. D. O.	7	1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Zondag 11 Juni.

MUNDO NOBO

1ste klasse
Jong-Holland — Transvaal
4.30 precies
Scheidsrechter: Brand

Res. 1ste klasse
Bismarck 2 — Trappers 2
3.30 precies
Scheidsrechter: Fräser

ASIENTO

1ste klasse
Go Ahead — Volharding
4.45 precies
Scheidsrechter: Beltram

Zondag 18 Juni.

MUNDO NOBO

1ste klasse
Asiento — R. C. C.
4.45 precies
Scheidsrechter: Eugenio

Res 1ste klasse
Trappers 2 — Volharding 2
3.30 precies
Scheidsrechter: Franken

ASIENTO

Res 1ste klasse
Jong Holl. 2 — Republiek 2
4.45 precies
Scheidsrechter: Kranenburg

RIF

2de klasse
M. S. Z. — S. D. O.
4.45 precies
Scheidsrechter: Jesurun

Zondag 25 Juni.

MUNDO NOBO

1ste kl.
Bismarck — Go Ahead
4.45 precies

2de klasse
D. D. V. O. — Olympia
3.30 precies

Zondag 2 Juli.

MUNDO NOBO

W. B. A. J. Holland — Transvaal
4.45 precies

Z. B. D. S. D. O. — R. C. C. 2
3.30 precies

ASIENTO

Z. B. C. Asiento 2 — D. D. V. O.
4.45 precies

RIF

2de klasse
Hercules — M. S. Z.
4.45 precies

Zondag 9 Juli.

MUNDO NOBO

W. B. B. Asiento — Go Ahead
4.45 precies

Z. B. E. Jong Holland 2 — Transvaal 2
3.30 precies

SCHERPENHEUVEL

Z. B. A. Hercules — Scherpenheuvel
4.30 precies

RIF

2de klasse
M. S. Z. — Olympia
4.45 precies

Zondag, 16 Juli.

MUNDO NOBO

W. B. C. Bismarck — Volharding
4.45 precies

Z. B. F. Juliana — D. N. S.
3.30 precies

ASIENTO

Res. 1ste klasse
R. C. C. 2 — Transvaal 2
3.30 precies

ELFTAL-OPGAVEN VOOR DE MAAND JUNI.

(V. r. n. l.)

ASIENTO 1: H. C. J. Nieuwenhoff, W. Lambij, D. Monfils, J. de Boer, A. de Wolf, H. W. Dijkhoffz, L. Opschoor, A. J. Oomen, W. Hendriks, J. Boon, J. L. J. Vermeulen.

ASIENTO 2: D. de Jong, J. Venema, A. A. Koster, B. Lagendijk, P. Fraterman, M. C. Hessels, G. J. Brouwer, W. v. d. Toorn, P. Overveld, P. C. Kroon, J. P. Spruit.

BISMARCK 1: J. Arion, L. Jandroep, J. Pieters, E. J. Pieters, J. Davelaar, B. Ruiz, F. Rovti, M. Pieters, H. Vorst, M. Henriquez, J. Christian.

BISMARCK 2: O. Suares, W. Nahr, F. Nicasio, J. Rodriguez, J. Offerman, M. Daal, A. Comenencia, E. de Lannoy, H. A. Maduro, J. Cesilia, J. S. Vos.

D. D. V. O.: A. Merkies, A. Leito, A. Laurens, E. Cijntje, L. Laurens, F. Faneyten, H. La Cruz, V. Hernandez, V. Francisco, P. Faneijten, R. Scorrea.

D. N. S.: M. de Leeuw, E. Atalida, J. van Ecks, A. Luyando, W. Pietersz, S. Marten, E. Marchena, A. Schoop, E. Kirindongo, J. van Uiten, M. de Lima.

DE RUITER: A. Schotborgh, A. da Costa Gomez, S. Scharbay, V. Coster, E. Baart, B. Marchena, E. Pinedo, J. La Cruz, E. Venturanza, C. Kip, S. Bernard.

GO AHEAD: O. May, A. J. Beeldstroo, F. J. de Vries, A. Ligeon, E. Isselt, A. Berisius, W. J. Osenga, E. Bertus, S. Eliazer, E. de Rooy, A. Morman.

HERCULES: J. Pinedo, H. Weber, J. Girigory, L. Laurens, F. Pinedo, A. Franka, A. Evertsz, E. Boyé, J. Hollander, R. Danchi, J. de Windt.

JONG HOLLAND 1: M. v/d Galiën, P. Sibilon, A. Kraneveldt, W. Leers, A. Sentingo, M. Royer, A. Tweeboom, R. Michael, F. Brion, B. Correa, C. Kroon.

JONG HOLLAND 2: J. Eleonora, P. Scorrea, P. Provence, O. Zalm, A. Schoop, J. Garcia, E. La Cruz, O. Kram, R. Polonia, A. Jourdain, O. Marugg.

JULIANA: E. Janseen, J. Veeris, E. Bronswinkel, E. Koffiel, E. Reinhart, S. Bernadina, M. Richardson, J. Sillie, M. Bernadina, A. Laker, M. Lebier.

M. S. Z.: F. Walraven, A. v. Selst, M. V. Vreugd, W. Kwakel, D. Commelin, A. Visser, F. M. Kuypers, J. Hooyberg, J. Roose, J. H. C. v. d. Lugt, J. Pehtel.

OLYMPIA: A. Putto, H. Fer, J. Blaaker, V. Sordam, H. Dalnoot, E. Playfair, J. Bruyning, G. Kolf, D. de Bies, E. Oosthuizen, G. Kolader.

R. C. C. 1: P. G. Gordijn, F. Hollander, I. Bouwman, V. Naar, J. van Uytrecht, R. de Windt, E. Rib, N. Vera, C. Prince, V. Vos, J. Suarez.

R. C. C. 2: Ph. de Jongh, Ch. Martijn, M. G. Bouwman, E. Abdalah, C. J. Royer, J. Royer, G. Raven, E. Joubert, O. Proleek, H. Gorsira, M. Jacob.

REPUBLIEK 1: J. Lea, T. Shottero, M. August, S. Abbad, J. de Palm, M. Hermans, J. Winett, F. Jesurun, P. Hernandez, J. M. Schotborgh, S. Alleyne.

REPUBLIEK 2: E. Rodriguez, J. Maduro, Th. Lauffer, J. Josepha, F. Pieters, F. Bernabela, J. de Jesus, A. Reyna, J. Martis, A. Thode, H. Castillo.

SCHERPENHEUVEL: A. Sidel, E. Martha, R. A. Suarez, J. Coffie, J. P. Coffiel, S. L. Cathalina, J. L. Regales, Ch. M. Becker, R. J. Tromp, B. C. Isenia, P. Alvarez.

S. D. O.: H. Convalius, B. S. Dijk, A. Sriman, Ph. Wijngaarde, S. Balinge, H. Adney, A. Th. Warning, C. Nelom, S. Adams, D. Jones, C. Jones.

TRANSVAAL 1: L. Faveay, H. van Trikt, A. de Koop, A. Bosnie, M. Nahar, W. Man-A-Sang, J. Brons, J. Thijssen, E A. Valies, A. Naaldijk, J. Eiloof.

TRANSVAAL 2: H. Engelbrecht, A. de Rooy, A. Monkou, A. Zeedijk, H. Jurrjens, L. Esser, C. Jurrjens, G. da Silva, J. Lo-Fo-Sang, L. E. Willems, H. van Woudenberg.

[illegible] M. de Castro, M. Veeris, Edg. de Castro, Edw. de Castro.

TRAPPERS 2: Th. Newton, Ed. Jansen, A. Goedgedrag, W. Abad, A. M. Chirino, F. Doran, M. Davelaar, J. L. Steenmijn, R. E. Corasol, M. E. Evertsz, O. Davelaar.

VOLHARDING 1: A. Clement, A. Minguel, D. van Ecks, R. Ruperto, A. Meerens, J. de Windt, R. Maduro, M. Laurens, A. de Castro, E. de Bruin, C. Melfort.

VOLHARDING 2: E. Thielman, J. Stekman, S. Celacio, P. Faneyten, P. Leano, J. Sillie, J. Paula, E. Pieters, E. Rondijk, M. Cecilia, L. Raven.

Inschrijvingen (w. Leden)

„HERCULES"	— E. Boyé, Sta. Helena 112	— per 30/5/'33	
„M. S. Z."	— A. Visser, Waterfort	— per 28/5/'33	
	J. H. C. v/d Lugt, idem	— idem	
	N. v/d Lee idem	— idem	

De vereenigingen „BISMARCK", „R. C. C." en „S. D. O." zijn beboet met f 2.50 wegens het niet tijdig inzenden van elftal-opgaven voor de maand Juni 1933.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD
CURAÇAO.
GROEP I
(Schotsche dassen).

Groep-Nieuws
van
12 tot en met 18 Juni 1930.

1e Klasse Zwerftocht behaald door Marco Handelman en Njomi Cauchanchu.
Bevorderd tot 2e Klasse Verkenner Angel B. Rico.

Week-Betrachting.

Art. 6. „EEN PADVINDER IS EEN DIERENVRIEND"

Hij moet dieren zooveel mogelijk pijn besparen en nooit een dier zonder noodzaak dooden, want het is ook een schepsel van God. Het dooden van een dier voor voedsel of omdat het schadelijk is, kan toelaatbaar worden geacht.

Patrouille Avonden:

Wolven.... Dinsdag, 13 Juni.
Herten.... Maandag, 12 Juni.
Vossen.... Vrijdag, 16 Juni.

Arenden... Zaterdag 17 Juni van 6.30 tot 8 uur.
(training volgens Wedstrijd-Programma.)

Troep-Avond.

Woensdag, 14 Juni op het RIF verzamelen om half zeven Marsch-Formatie's... Rally.... Kringspelen.
Verhaal: HET ONTMASKERD COMPLOT.

EERERAAD.

Vrijdag van 5 tot 6 uur voor Patr. Leider's (in burger).
Zaterdag: ZWEMMEN en MUZIEK-TRAINING op de oude tijden.

Troep-Bijeenkomst.

Zorg, dat je op Zondag, 18 Juni om 4 uur op Steenen koraal verzameld bent. Neem Brood en Thee per patrouille mede, daar je 's avonds 9 uur pas in Stad terug bent.

In den middag van 2 tot 4 uur, gelegenheid voor 2e klassers om gebruik van de bijl af te leggen.

GROOTE CONVOOI OEFENING.
daarna KAMPVUUR en verhaal.....

DE TWEEDE....???
GROEP I WELPEN HORDE.

Dinsdag, 13 Juni om half vijf op 't RIF.
Nestspelen... Rimboedansen... Teeken-Wedstrijd.
Verhaal: „DE ZEEROOVERS"

Zaterdag, 17 Juni
Om 2 uur op SIMON BOLIVAR PLEIN verzamelen.
RIMBOE JACHT OP FORT NASSAO

Goede Jacht.
De Oude Wolf.

GESPREKKEN IN DE LEIDERSKAMER.

Vaandrig (de Filmrollen van het Nationale Kamp in de kast bergende, tot Hopman, welke zit te schrijven):

„Wel Hop, 't was een prachtige avond hé? 't Is toch een fijn gezicht, de gebeurtenissen in zoo'n Kamp van drieduizend Padvinders te bekijken. 'k Had het best mee willen maken."

Hopman: „'k Ben 't volkomen met je eens Vaan. We hebben in ons Bestuurslid, den Heer D. Capriles, werkelijk een actieve kracht, vindt je ook niet? Altijd bereid om te helpen, gezien weer deze avond, waarop hij de film voor ons gedraaid heeft."

Vaandrig: „Ja Hop., dat is hij zeker! Weet U, wat op de film zoo mooi tot uiting kwam? Dat de Padvinderij niet alleen voor *kleine* jongens is, maar voor ALLE jongens, gezien de beelden van onze broers op 't doek. 't Deed me goed zoovele duizenden jongemannen van mijn eigen leeftijd als Padvinder te zien. We moeten die Film als 't kan ook eens in het Openbaar vertoonen, maar dan liefst niet in de Samen samengang met Films als „Verboden Liefde" etc."

Hopman: „Of course. Woensdagavond voor de Ouders en Donateurs op ons terrein en daarna, zooals je verlangt, nog eens in 't Openbaar.

'k Denk dat de vertooning een flinke klap zal geven aan de gedachte hier in Willemstad, dat Padvinderij alleen voor kleine jongens is, en dat als ze groot zijn, dáár voor hen geen plaats meer is, dan alleen in een andere Vereeniging."

Vaandrig: Wel Hop, gelukkig is de Padvinderij eene Groote, niet Militaire Broederschap, waarvan wij hier in klein schakeltje zijn. Erg groot Curacao zal die schakel waarschijnlijk wel niet worden. De meeningen in ons Stadje loopen over ons jeugdwerk nogal uiteen. 't Is „Of te duur" of „Te Warm", of „Te Vermoeiend" of „Te Schoolwerk afbrekend" of „Te Wild" „Te Militairistisch" of „Te Inspannend" of „Te Neutraal".

Hopman: Tut... tut Vaan, niet zoo somber! De jongens willen wel graag. Wacht maar, tot ze zelf later eens Vader zullen zijn, dan worden hun kinderen vast wel Padvinder. Vergeet niet, dat Curacao nog uiterst Conservatief is".

Vaandrig: „Hm.... daar komt toch verbetering al komt het langzaam.

Hopman: Je weet ik ben toen maar met de Vertellingen op Zondagavond begonnen. Je weet het resultaat na vijf manden!"

Vaandrig: „U zoekt zeker nog steeds naar de reden, dat de animo zooveel minder werd, na die maanden? Wel... de Zuurtjes raakten op... en de Cinema's begonnen met hun goedkoope voorstellingen."

Hopman: „Sorry.... ik kon 't niet helpen. 'k Had mijn best gedaan. Nog [illegible] dobber hebben, denk ik. 'k Zal in Holland met belangstelling al je pogingen volgen. Zelf sleep ik een schat van herinneringen, goede en bittere, mede.

(Opstaand en zijn wapens omgespend, daar hij in Politie-Uniform is) Saluut Vaan.... en wanneer wordt de Aarde vierkant?"

Willemstad, 5 Juni 1933.

M. v. d. Maarel Jr.

Baron van Wijnbergen

Voor het eerst sinds vele jaren verscheen de verkiezingslijst van Gelderland zonder den naam Van Wijnbergen. En vóór er een geldersche lijst was, dus vóór de invoering der Evenredige Vertegenwoordiging, is de heer Van Wijnbergen al vele jaren afgevaardigde van een geldersch distrikt (Elst) geweest en derhalve met Gelderland verbonden. Als wij goed tellen, heeft hij een dienstijd van meer dan 30 jaar op zijn treeden tug het gansche krachtijdperk van een normalen mensch.

Er is zooveel gebeurd in die dertig jaren. En de heer Van Wijnbergen is zoo maar niet een schim, die voorbijgaat. Hij is een stuk geschiedenis der katholieke Staatspartij en een stuk wetgevende arbeid van Nederland.

Te Utrecht heeft hij zich 't eerst geopenbaard, op het Eerste Sociale Kongres, dat onder Pastoors in het begin dezer eeuw daar gehouden is. De school van Schaepman trad toentertijd naar voren. Wij hadden een Aalberse, een Koolen, een Van Nispen, een Regout, een Ruys, een Van Wijnbergen, een overvloed van jongeren, die uitvlogen om de denkbeelden van *Rerum Novarum* te verkondigen en een nieuw tijdperk in te luiden van katholieke werkzaamheid. *) Zij hebben zich later gespecialiseerd, de een in deze, de ander in gene richting; maar recht uit de school van Schaepman wierpen zij zich allen op de sociale vraagstukken van den dag en zoo verdedigde de heer Van Wijnbergen op het eerste Sociale Kongres te Utrecht zij stellingen (wij meenen over het recht op werkstaking). Dr. Ariëns trad vrienschappelijk in debat en toen bleek de slagvaardigheid van den jongen inleider zoo overtuigend, dat de openbare meening hem dadelijk bestemde voor een der toekomstige leiders.

Kort daarop is hij tot lid der Kamer gekozen: hij was intusschen inspekteur van het Lager Onderwijs geworden en zoo specialiseerde hij zich vanzelf op het gebied van het Onderwijs. Daar heeft hij zijn grootste kracht ontwikkeld en daar liggen waarschijnschijnlijk zijn grootste verdiensten. Hij is lid der pacifikatie-kommissie geweest, hij en Tydeman. Dat waren de twee antipoden in de kommissie: Tydeman, de dooraderde liberaal van den ouden stempel, fanatiek, maar steeds zich zelf beheerschend en daarom politiek strateeg van de eerste soort en Van Wijnbergen, van hetzelfde temperament, maar ongenaakbaar voor de strategische vernuftigheden van den tegenstander. Pater Cassianus Hentzen heeft de geschiedenis van den strijd in de pacifikatie-kommissie prachtig beschreven; Van Wijnbergen rijst eruit op als een aparte figuur, een eigen plaats op den uitersten rechtschen vleugel met Tydeman aan den anderen kant en tusschen hen in, als schakels van toenadering, de heeren Nolens en Bos. Maar de heer Van Wijnbergen heeft er zijn rol voluit gespeeld en zijn invloed op de uitkomst van het akkoord is ontegenzeggelijk groot geweest; de meest bestreden punten, welke anderen beter achten te verlaten, heeft hij behouden en versterkt.

Dat was een der hoofdtrekken van zijn karakter: zijn onverzettelijkheid. Het is hem en de partij vaak tot voordeel, soms ook tot schade geweest; hem echter altijd tot eer. Er zijn weinig politieke personen op wie zooveel smaad en hoon zijn uitgegoten als op den heer Van Wijnbergen, maar ook weinige, voor wie iedereen ten slotte respekt had. Baron Kanalje, schold hem *Het Volk* bijna dagelijks, omdat hij een woord had aangehaald van het belgische Kamerlid Brifaud, „dat het canaille altijd links stemt en nooit rechts". Men draaide het om: „al wat links stemt is canaille", wat een der meest kwaadaardige zinsverdraaiingen is geweest, welke in den politieken strijd dezer eeuw zijn toegepast. Maar nu hij heengaat, neemt de heer Kleerekoper in *Het Volk* den hoed voor den Baron af die toch maar een kerel was uit één stuk.

Zijn onverzettelijkheid was zijn kracht en zijn zwakte. Zijn kracht in de groote momenten van den politieken strijd en in de richting van zijn leven; zijn zwakte in het bereiken van eenige populariteit, zoomin in zijn onmiddellijke omgeving als in de breedere kringen van het katholieke volk. Het is verwonderlijk, dat een man, die zich zóó lang op het eerste plan heeft bewogen, nooit Minister is geweest en dat een propagandist als hij, die zich zooveel jaren geheel en onvoorwaardelijk aan de katholieke zaak heeft gewijd, zooveel tegenstanders had, ook onder zijn geloofs- en partijgenooten. Als wij daarover nadenken, vinden wij een komplex van oorzaken en omstandigheden; maar één dringt er op den voorgrond: dat hij altijd en overal de spits afbeet. Hij ontzag noch [illegible] niemand, hij ging altijd recht op den man af en hij achtte den storm niet, die zijn woorden vaak wekten.

Toen de koncentratie was tot stand gekomen, de samentrekking van alle verdeelde liberale partijen tegen het Ministerie Kuyper, was het de heer Van Wijnbergen, die in de Tweede Kamer de vereenigde Linkerzijde toeriep: dat hebt gij in de Loge uitgebroed, — wat hij nader met de stukken bewees, terwijl alle gekoncentreerde sirenes in den lande loeiden of ze zouden barsten; — en toen de N. K. P. voor de beslissing stond, of zij de eenheid der R. K. Staatspartij zou verscheuren of herstellen, was het de heer Van Wijnbergen, die het woord dorst zeggen, het eenige woord, hetwelk op dat momeat waarde had... ik doe een beroep op uw geweten!... welk woord men echter niet verdragen kon en in een kreet van afgrijzen van zich afwierp, — welk woord echter pas herhaald en bevestigd is op het einde van het Mandement onzer Bisschoppen d.d. 26 Febr. j.l. die van hun onderhoorigen vragen bij de a.s. verkiezingen zóó hun stem uit te brengen, „dat zij deze daad voor God en hun geweten kunnen verantwoorden".

Sommige menschen zijn steeds present, als er prettige dingen te zeggen zijn; Van Wijnbergen echter was er altijd en hij zei de dingen recht en vierkant, aangenaam of onaangenaam, streelend of pijnlijk; hij week nooit uit, maakte nooit een omtrekkende beweging, viel steeds aan in het front, sprong naar voren, als anderen achterbleven. Naar wij boven zeiden: hij beet er altijd de spits af. En dit alles belet, dat hij populair is geworden in den vulgairen zin van het woord. Maar diep in hun hart bewaren talloozen, en niet de slechtsten, de grootste en meest oprechte achting, eerbied, wij zeggen genegenheid voor den forschen voorganger, juist omdat hij zoo onverzettelijk, zoo onhandelbaar was op het stuk van beginselen, en zoo paraat, bij tij en ontij ter verdediging ervan.

Hier raken wij den tweeden hoofdtrek van zijn openbaar leven, zijn propagandistischen arbeid. Wij zouden wel eens willen weten, hoe dikwijls hij als spreker is opgetreden en in hoeveel plaatsen van het land. En over welke onderwerpen hij al niet het woord heeft gevoerd. In steden en dorpen, op politieke vergaderingen en katholiekendagen, in kursussen, godsdienstige bijeenkomsten, politieke meetings, vergaderingen met debat waar men hem vroeg, daar had men hem. Hij was altijd gereed en zag geen moeilijkheden op. Als hij eens meende

dets goeds te kunnen verrichten, dan was hij er al.

En in den tijd, dat hij meest mobiel was, bekleedde hij het Voorzitterschap van den Algemeenen Bond van r.k. kiesvereenigingen, later gegroeid tot R.K. Staatspartij; hij kreeg den boy in handen, toen deze zoo ongeveer in de vlegeljaren verkeerde en ongelooflijk veel arbeid heeft hij aan zijn opvoeding besteed. Dat is vergeten, zooals er zooveel vergeten is of liever niet geweten wordt. Maar 't werk is gedaan en de geschiedenis zal oordeelen over het aandeel, dat de heer Van Wijnbergen heeft gehad in de vorming der R.K. Staatspartij, in het staatkundig en sociaal leven van Nederland, bizonderlijk van het katholieke gedeelte. En die met hem geleefd hebben en zijn werk gezien hebben, zelfs zij, die zijn ideeën niet altijd hebben gedeeld en soms lijnrecht tegenover hem hebben gestaan, — wat hij verdragen kon al spaarde hij zijn tegenstanders, ook als ze zijn naaste geestverwanten waren niet — zelfs zij erkennen zonder eenig voorbehoud de hoogheid van zijn karakter, de diepte en de vastheid zijner overtuiging, de oprechtheid zijner liefde voor zijn Kerk en zijn godsdienst, en ten slotte, de oorsprong van dat alles, zijn onwankelbare trouw aan God, Wiens nederige dienaar in het kleed van St. Franciskus deze Baron belijdt te zijn.

(*Gldr*)

———

*) Het lijstje namen, dat wij noemden, maakt geen aanspraak op volledigheid. Er konden nog tal van namen bij, — denk aan Henry Hermans indertijd door Dr. Ariëns, „onze sociale ingenieur" genoemd. En dan die priesters uit dien tijd: Poels, Ariëns, Rijken, Mutsaerts en niet het minst den tegenwoordigen Bisschop van Haarlem, Mgr. Aengenent, den socialen werker en socialen leider.

Kijkjes uit het „Zwarte Land"

„Le Souwe" noemde men hem en zijn naam was Jules Bertin. De beteekenis van zijn Waalschen bijnaam „*Le Souwe*" (de uitgedoogde) sprak uit zijn lange magere gestalte. Hij kon zeventien jaar zijn, misschien achttien doch in de mijn deed hij als „*Galibot*" (Waalsche term voor „sjouwer") het werk van een volwassene. Dien dag was zijn naam vermeld geworden op de lijst der redders, een gebruik dat in sommige mijnen van het Walenland nog in eere is. De vermelding geeft recht op een belooning van honderd francs en op een liter bier aan al de schachtkameraden van den gelukkige. Zij waren een twintigtal en met den „redder" vereenigd in „*La Géhenne*" (het Jammerdal), een kleine herberg bij de mijn, waar de bierpremie, door de mijndirectie beschikbaar gesteld, genoten werd. Daar was het dat ik hoorde spreken van de goede daad door „*Le Souwe*" betoond. Een oud mijnwerker vertelde mij . . .

Het had hard gevroren dien nacht en de morgenploeg, ruim tweehonderd man, stond bij de „benne" (lift) te stampvoeten van de kou en ongeduld. Iedereen wilde het eerste zijn om in de mijn af te dalen. Doch de ouderwetsche benne kon, in hare drie kooien, maar dertig man tegenlijk bergen. De „*chargeur* (liftman) moest oppassen, dat er geen ongelukken gebeurden, want telkens als hij boven kwam werd de benne bestormd, om aan de bijtende koude en het lange wachten te ontsnappen. De chargeur echter bleef kalm en hield zich aan het consigne „niet meer laden dan dertig man". En bij elk sein van de „*obarin*" (liftbel), klonk onverstoorbaar het traditioneele: „*Que Dieu et les Saints vous gardent*" (dat God en de Heiligen u beschermen), de devote bede voor de neervaart, die bij de oude mijnen nog in gebruik is. Toen de benne, bij een nieuwe vaart, weer op zou stijgen, werd het gedrang bij de mijnkoker zoo groot, dat een der arbeiders over de omrastering geduwd werd en, o verschrikking, in de diepte verdween. Het was een „*sclauneur*" (Waalsche term voor „sleeper") en men hoorde in zijn val het ramelen van de koppelketting die hij om het middel droeg om de kolenwagentjes aan elkander te haken. De ongelukkige was ongetwijfeld te pletter gestort op het dak der benne, die duizend meters diep in den afgrond stond.

Doch plotseling hoorde men onderdrukte kreten. Het was alsof er iemand van dichtbij uit den mijnkoker riep. De door het vreeselijk ongeval met schrik geslagen mijnwerkers keken elkaar in stomme verbazing aan. Vanwaar kwamen die stemmen? Een der arbeiders „*Le Souwe,*" waagde het over den rand van den schier bodemlooze afgrond te kijken, Het duizelde hem voor de oogen, doch wat hij daar zag vervulde hem met ontzetting en vreugde tevens Slechts een twintigtal meters lager bengelde het slachtoffer, aan den kabel der benne gevangen door de kettingen die hij om den gordel droeg. Hij scheen niet het minste letsel bekomen te hebben en hing, met den ketting in den kabel verward, spartelend en roepend om hulp, tusschen hemel en aarde.

De „*Souwe*" bedacht zich geen oogenblik. Vooraleer iemand het hem kon verhinderen klampte hij zich, met een sprong, vast aan den kabel en klauterde naar omlaag, tot bij het hulpeloos bengelend slachtoffer, wiens lichaam te ver van de ketting hing om zich zelf te kunnen bevrijden. Zijn sleepersketting koppelde de *Souwe* aan den gordel van den kabel. Even schoven de twee lichamen vervaarlijk een eind aan den kabel omlaag, doch bevangen door doodsangst hadden zij, ondanks hun geheel verbrande handen, nog de kracht zich te remmen en weer tegen den kabel omhoog te klauteren. Toen zij bijna bij den mond van den mijnkoker waren, klonk de „*arbarin*" (bel) voor de opvaart. De chargeur had beneden niets van het ongeluk kunnen zien en in de meening dat alles veilig was het sein voor „halen" gegeven. Het oogenblik was critiek. Eén aarzeling en de twee moedige kerels waren met den kabel omhoog geheschen om boven, tegen het ijzeren staketsel van den heftoren, verpletterd te zijn geworden. Als een bezetene brulde de „*Souwe*" tot zijn makker om hem op het dreigend gevaar te wijzen en plotseling zag men hem den tweeden kabel weer loslaten, als vielen zij terug in den afgrond. Doch hun sprong was goed berekend. Juist over den mijnkoker kwamen zij op den beganen grond neer. Toen de benne weer boven was, had niemand nog lust om er in te gaan. De verslagenheid en de vreugde over de redding waren te groot om onmiddellijk weer aan neerdalen te denken. Doch de „*Souwe*" bracht de ontspanning. Zonder te denken aan zijn geheel verbrande en ontvleesde handen en polsen, riep hij opgewekt tot den chargeur:

— Laat de benne maar omlaag, ik smacht van dorst en mijn drinkenskruik ligt beneden in den put!

En het eerst van alles ging hij in de kooi. Toen de *porion* (meesterknecht), vier uren later, het „*magnah*" (Waalsche term voor „etenstijd") kondigde, bracht hij den „*Souwe*", namens de directie, honderd francs, met de vermelding van de „goede daad" zijner redding. En daarom was er feest dien avond in de kleine kroeg „*La Géhenne*", dit andere „jammerdal" bij dat der mijn.

W. v. M.

De huidige literatuur voor een debacle.

In de New-Yorksche Katholieke revue „*America*" geeft de literaire redacteur pater Francis Talbot S. J. een overzicht van de hedendaagsche literatuur, waarin hij onder meer het volgende zegt:

Onze literatuur, en ik bedoel hier de roman en het tooneel, het gedicht, de levensbeschrijving, de historische beschouwing, de wijsbegeerte, de wetenschappelijke, sociologische en economische studie, worden over het algemeend beoefend door hen, die nooit een volledigen kijk op den mensch hebben gehad. Zij kennen den mensch als een dierlijk wezen, dat zich met woorden kan uitspreken, dat logisch denken kan, dat het vermogen bezit de middelen voor het doel geschikt te maken, dat de uitvindingen steeds verder kan doen voortschrijden, de schoonheid kan bewonderen, en dat heer kan zijn van een universum, dat stom en krachteloos is. Voor hen is de mensch niet meer dan een dierlijk wezen, zij het dan het meest verheven, en edelste onder de dieren, welks oogmerk mikt naar dingen, die een dierlijk wezen van hoogere orde kunnen voldoen. In hun beperkte opvatting is de mensch een verfijnd organisme in een stoffelijke wereld en niets meer. En dezen mensch geven zij een plaats in hun literatuur.

Geen wonder, dat die mensch van de in zwang zijnde literatuur tamelijk bitter en ironisch is, beuzelachtig, en met een tragische toekomst voor zich, dat hij opstandig, nerveus, neerslachtig, en wanhopig is en een bode van rampspoeden. Hij is gemaakt van de materieele wereld, waarin hij zich bevindt. En de maker van de moderne literatuur, omdat de literator de mensch is, maker en maaksel zijn van dezelfde natuur.

De literatuur ontleend haar verf bijna geheel en al aan de opvatting, die de schrijver heeft van den mensch. Maar heel de adeldom en geestelijkheid van den mensch komen van God. Indién de mensch niet met God verbonden is, is hij een gedrochtelijk wezen, kan men voor hem geen uitleg vinden, is hij een organische, mechanische automaat. Gesteld in zijn natuurlijke ordening onder God, is de mensch niet meer eenvoudig een hooger ontwikkeld dierlijk wezen; hij wordt dan deelgenoot aan de goddelijke natuur. De eerste vereischte dus voor een literatuur, die in zich een eeuwige, een bevredigende waarheid heeft, is een onsterfelijke schoonheid, die kan inspireeren tot het goede en schoone, en die spreekt van menschen welke God erkenen als hun Schepper, als de Instandhouder en Steuner door het leven, Kunstenaar van het Heelal, waarin wij leven, en waarheen wij uiteindelijk streven. Maar zoo is niet de mensch van de hedendaagsche literatuur. Tengevolge daarvan is onze literatuur beuzelachtig en onvruchtbaar.

De schrijvers van onze dagen hebben het lichaam gesteld in de plaats van de ziel. Zij houden zich bezig met de trillingen en de veerkracht van het lichaam, die in de beste omstandigheden zijn van een dierlijke natuur, en de diepere [illegible] der ziel verduisteren. Een andere noodzakelijke factor voor de literatuur is, die van het erkennen der onsterfelijkheid van den mensch. De hoogere ziel der hedendaagsche schrijvers heeft geen bestemming aan gene zijde van het graf.

Ik wil niet zeggen, dat de onsterfelijkheid moet worden verkondigd in een roman of in een gedicht, en evenmin in een levensbeschrijving. Ik wil zeggen dat de invloed van een onsterfelijkheid, gelukkig of ongelukkig, zich moet vereenzelvigen met het feit van leven en moet komen als beweegkrachten der gedachten, van den wil en van het handelen.

De schrijvers derhalve, die de literatuur van den dag maken, misvormen den mensch tot een eendagswezen, dat verdwijnt met de asch van zijn lichaam, de literatuur die zij maken is van de aarde en van slijk.

Aan den literator ontbreekt een degelijk wetboek der goede zeden; en daaruit onstaat een werk vol bederf.

Er is hier niets nieuws gekomen in de literatuur van het afgeloopen jaar, indien de makers der literatuur niet zoeken naar nieuwe begrippen omtrent het leven van den mensch, nieuwe bezielingen, en nieuwe orienteeringen. Niets nieuws kunnen zij vinden bij het protestantisme, niets bij het heidendom. Maar zij zouden nieuwe werelden kunnen ontdekken in het visioen, dat de Katholieke kerk doet opgaan voor de oogen der kunstenaars.

Pater Talbot schrijft voor de literatuur van de Engelsche taal, maar men zou zonder gevaar zich te vergissen deze beschouwing kunnen veralgemeenen, ook voor Nederland, ook voor andere landen, naar wij meenen.

Rönten-onderzoek bij de bestrijding der longtuberculose.

In verband met de voorgenomen bestrijding van de tuberculose in het gebiedsdeel Curaçao van gouvernementswege, is het volgende bericht over Massa-Röntgen-onderzoek van tuberculose lijders zeer nuttig om te lezen.

De tuberculose is een der belangrijkste oorzaken van de sterfte onder de productieve leeftijdsklasse; de ongeschiktheid voor het verrichten van arbeid, door ziekte en invaliditeit vindt hierin een van haar voornaamste oorzaken. Het is daarom noodzakelijk, den strijd tegen deze ziekte met krachtige en algemeen toe te passen middelen te voeren, daarbij uitgaande van de nieuwere opvattingen over het ontstaan en de ontwikkeling der long-tuberculose. De toepassing van Röntgenstralen is hierbij het souvereine middel gebleken voor het opsporen der longtuberculose in een vroeg stadium, waaruit volgt, dat een intensieve bestrijding dezer ziekte in de eerste plaats vereischt het mogelijk maken en organiseeren van het massa-onderzoek met Röntgenstralen.

Het ideaal zou zijn, dat de geheele bevolking aan een systematisch en periodiek Röntgen-onderzoek werd onderworpen; vooralsnog echter zal een dergelijk massa-onderzoek op practische moeilijkheden stuiten. Evenwel is in verschillende landen reeds bij bepaalde groepen der bevolking (o. a. bij arbeiders, miliciens, politie-agenten en schoolkinderen) een dergelijk systematisch Röntgen-onderzoek doorgevoerd met belangrijk resultaat.

Het bleek mogelijk om met behulp der Röntgen-doorlichting een groot aantal gevallen van beginnende longtuberculose vast te stellen, die anders aan de de waarneming zouden zijn ontsnapt.

Ten behoeve van zulk een onderzoek is in het Philips Röntgenlaboratorium een speciale Röntgeninstallatie ontworpen, welke gemakkelijk transportabel en demontabel is en daardoor de gelegeneid biedt het onderzoek op elke plaats, in fabrieken en op scholen, in dorpen en gehuchten, te verrichten. Bij goede organisatie en deskundige bediening kan het onderzoek geschieden in een tempo van 20—30 personen per uur, zooals o.m. bleek bij de toepassing dezer methode bij de Keuringsraad voor miliciens te Hoensbroek, (Nederland) waar elk kwartier een zestal te keuren personen zonder overhaasting werden onderzocht niet alleen wat betreft de longen, maar ook aangaande mogelijke grove afwijkingen van het hart en de groote bloedvaten.

Uit het tot heden bij de verschillende onderzoekingen verkregen materiaal is wel komen vast te staan, dat de methode der Röntgendoorlichting, de meest economische voor massa-onderzoek, een voldoend zeker resultaat oplevert bij de opsporing van gevallen van longtuberculose. Voor nader onderzoek en bij twijfelachtige gevallen zal een Röntgenfoto moeten worden genomen. Voor het gestelde doel, een betrouwbare methode voor longtuberculose-opsporing bij massa onderzoeking, is de eenvoudige Röntgendoorlichting echter volkomen toereikend.

Regenval over de maand Mei 1933.

In het Tweede District.

Rust	2 m.m.
Kl. Kwartier	3 m.m.
Scherpenheuvel	1½ m.m.
Montagne	3½ m.m.
Gr. St. Joris	3 m.m.
New Port	4 m.m.
Blauw	——
Santa Rosa	——